RAPORT DE MONITORIZARE FINAL

Acțiunea D1. Monitorizarea impactului acțiunilor proiectului asupra stării de conservare a populației de urs

BRAȘOV
decembrie 2021, revizuit sept2022

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SILVICULTURĂ "Marin Drăcea"

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

RAPORT DE MONITORIZARE FINAL

Acțiunea D1. Monitorizarea impactului acțiunilor proiectului asupra stării de conservare a populației de urs

Perioadă derulare: 01.10.2014 – 31.12.2021

Echipă implementare activitate:

Ramon JURJ – manager proiect
Roxana CAZACU – expert faună
Ancuța FEDORCĂ – expert faună
Claudiu PAȘCA – expert faună
Daniel VIȘAN – expert faună

Responsabil activitate: INCDS Marin Drăcea – Stațiunea Brașov
Activitate implementată de: INCDS și FC

Brașov
31.12.2021, revizuit sept2022

Cuprins

I. Date generale 3

I.1. Necesitatea activității 3

I.2. Obiectivul acțiunii 3

II. Monitorizarea impactului acțiunilor proiectului 3

II.1. Indicatorii monitorizați pentru determinarea impactului acțiunii proiectului 3

II.2 Concluzii referitoare la determinarea impactului acțiunilor proiectului 10

III. Metodologie evaluare stare de conservare a speciei urs brun 13

III.1 Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al populaţiei speciei 14

III.2. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al habitatului speciei 21

III.3 Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al perspectivelor speciei 26

III.4 Evaluarea globală a speciei 39

IV. Determinarea stării de conservare a speciei urs brun pentru anul 2021 41

IV.1. Starea de conservare a specie urs brun în cele 5 arii naturale protejate 41

IV.1.1. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0038 Ciucaș 41

IV.1.2. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0195 Piatra Mare 48

IV.1.3. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0013 Bucegi 55

IV.1.4. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0207 Postăvaru 61

IV.1.5. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0120 Muntele Tâmpa 68

IV.2. Zonele de monitorizare în anul 2021 a impactului acţiunilor proiectului asupra populaţiei de urs brun în ariile naturale protejate: *ROSCI 0038 Ciucaș; ROSCI 0195 Piatra Mare; ROSCI 0207 Postăvaru; ROSCI 0013 Bucegi și ROSCI 120 Muntele Tâmpa* 75

V. CONCLUZII GENERALE 77

I. Date generale

I.1. Necesitatea activității

Necesitatea acestei acţiuni rezidă din importanța realizării unei evaluări globale, obiective a impactului activităților proiectului asupra stării de conservare a populaţiei de urs brun, la nivelul zonei de implementare a proiectului. Acțiunea este esențială pentru atingerea unuia din obiectivele programului LIFE+: Conservarea speciilor Directivei Habitate prin investiții durabile pe termen lung în cadrul siturilor Natura 2000 și implementarea unor măsuri de „bune practici" sau „demonstrative" (Articolul 3.2a al Regulamentului LIFE+).

Cunoașterea stării de conservare a populaţiei de urs brun va permite adoptarea unor măsuri optime de management, care să concure la menţinerea/îmbunătăţirea statutului de conservare a speciei.

I.2. Obiectivul acțiunii

Cele opt acţiuni concrete propuse în proiect au obiectiv principal menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a populației de urs brun din zona proiectului.

II. Monitorizarea impactului acțiunilor proiectului

II.1. Indicatorii monitorizați pentru determinarea impactului acțiunii proiectului

Pentru a avea o imagine mai completă asupra impactului produs de acestea s-a prevăzut o activitate de sine stătătoare care să cuantifice efectul produs de implementarea proiectului (în special activitățile C) asupra stării de conservare a ursului brun.

Fiecărei acțiuni concrete de conservare i s-a atașat un indicator de evaluare a impactului, care permite analiza periodică a situației de fapt, în comparație cu starea inițială, înregistrată la începutul proiectului. Indicatorii care au fost identificați sunt:

D1.1 Gradul de informare și acceptare a planului de acţiune pentru conservarea ursului brun de către factorii de interes C1

Se va monitoriza:

1. Numărul de persoane informate pe grupuri de interese: agricultori, păstori, silvicultori, vânători, comunităţi şi administraţii locale, turişti, investitori, ONG-urile şi instituţiile statului.
2. Numărul de instituţii care aprobă planul de acţiune pentru conservarea ursului brun.

D.1.2. Diminuarea numărului de ursi problema C2 C3

Se va monitoriza:

referitor la funcţionarea echipei Bear Conflict

1. Numărul de pagube inregistrate de echipa BEAR CONFLICT

2. Numărul de persoane instruite cu ajutorul cursului
3. Numărul de echipe de lucru operative formate

Pentru relocarea si monitorizarea exemplarelor de urs

1. Numărul de exemplare de urs care apar in zonele de conflict
2. Numărul de ursi relocati
3. Numărul de ursi monitorizaţi

D1.3 Diminuarea numărului de conflicte om -urs C8 C6

Se va monitoriza:

1. Numarul de platforme de gunoi menajer cu management defectuos
2. Numarul de stupine afectate
3. Numarul de pomi fructiferi afectati
4. Numarul de animale ucise
5. Suprafata de culturi agricole afectate

D1.4 Indicator Gradul de utilizare a bazei de date GIS C7

Se va monitoriza:

1. Volumul de date introduse in sistem
2. Volumul de date utilizate in analiza celor mai bune masuri de conservare

D1.5 Imbunatatirea Ofertei trofice in habitatele adiacente zonelor de conflict C5;C4

Se vor monitoriza:

1. Numarul de musuroaie multiplicate
2. Numarul de puieti plantati
3. Numarul de studii de amenajare a pădurilor care respectă setul de masuri speciale de conducere a arboretelor favorabile ursului.

Acţiunea a fost realizată de echipe formate din doi specialişti în faună (silvic/ biolog/ ecolog/ zoolog, etc.), care a colectat date necesare din pieţele de probă distribuite randomizat astfel încât să se evalueze fiecare parametru prezentat mai sus.

Pentru culegerea datelor de teren în mod unitar s-a elaborat o fişă de teren care cuprinde toate elementele necesare unei evaluări corecte şi obiective a fiecărui parametru luat în calcul. Pentru a reduce erorile generate de operator a fost organizată o şedinţă de instruire a tuturor membrilor echipelor de teren, prin care s-a prezentat în detaliu metoda de culegere a datelor de teren. Datele de teren obținute în urma monitorizării au fost centralizate și introduse în baza de date GIS creată cu acest scop. Aceste date au fost analizate, iar rezultatele analizei au contribuit la aplicarea metodologiei pentru determinarea stării de conservare a speciei urs brun din zona proiectului.

Acţiunea s-a desfăşurat în zona celor 5 situri din aria proiectului: ROSCI0038 - Ciucaş, ROSCI0195 – Piatra Mare, ROSCI0207 - Postăvaru, ROSCI0013 - Bucegi, ROSCI0120 Tâmpa, începând cu trimestrul doi al anului 2015, până la finalul proiectului, de două ori în intervalul

septembrie-octombrie, pentru determinarea stării de conservare și martie-noiembrie pentru ceilalți indicatori.

După prima etapă de derulare a proiectului (noiembrie 2014-octombrie 2016), echipa proiectului a constatat că pentru determinarea stării de conservare a populației de urs brun la nivel de arie protejată (5 arii naturale protejate din aria de implementare a proiectului), indicatorii inițiali propuși în proiect, ajută la determinarea stării de conservare, dar nu acoperă toate aspectele tehnice prin care se poate determina starea de conservare. În acest sens a fost îmbunătățită metodologia.

În perioada noiembrie 2016 – decembrie 2017 au fost monitorizați aceeași parametri pentru a avea o imagine comparativă a situației, însă s-a determinat starea de conservare a populației de urs brun în ariile naturale protejate din aria de implementare a proiectului după metodologia propusă anterior, rezultatele au fost predate cu Midterm report.

În perioada ianuarie 2020 – decembrie 2021 au fost monitorizați aceeași parametri pentru a avea o imagine comparativă a situației, determinându-se starea de conservare a populației de urs brun în ariile naturale protejate din aria de implementare a proiectului după metodologia propusă anterior.

Tabel nr.1 Rezultatele monitorizării indicatorilor în perioada 2014 -2016

Indicator acţiune	**Nr. total pentru perioada 01.10.2014 - 15.11.2016**	**Referinţe**
D.1.1. Gradul de informare şi acceptare a planului de acţiune pentru conservarea ursului brun de către factorii de interes C1		
Numărul de persoane informate pe grupuri de interese		
Agricultori	neevaluat încă	
Păstori	1	Întâlnire Şimon 05.11.2015
Silvicultori	3	Întâlnire Şimon 05.11.2015
Vânători	6	Întâlnire Şimon 05.11.2015
Comunităţi şi administraţii locale	1	Întâlnire Şimon 05.11.2015
Turişti	neevaluat încă	
Investitori	1	Întâlnire Şimon 05.11.2015
ONG-uri	7	Întâlnire Şimon 05.11.2016
Instituţii ale statului	7	Întâlnire Şimon 05.11.2017
Numărul de instituţii care aprobă planul de acţiune pentru conservarea ursului brun	neevaluat încă	
D.1.2. Diminuarea numărului de urşi problemă C2 C3		
referitor la funcţionarea echipei BEAR CONFLICT		
Numărul de pagube înregistrate de echipa BEAR CONFLICT	121 animale domestice ucise de urși	Pagube înregistrate la stânele din zona de implementare (pagubele oficiale sunt mult mai

		mici, pentru că nu sunt anunțate în timp legal de către ciobani)
Numărul de persoane instruite cu ajutorul cursului	nu a fost început	
Numărul de echipe de lucru operative formate	2	Acționează 2 echipe din cadrul proiectului formate din reprezentanți ai instituțiilor partenere în proiect
pentru relocarea şi monitorizarea exemplarelor de urs		
Numărul de exemplare de urs care apar în zonele de conflict	Jud. PH 31 buc; Jud. BV 26 buc; Jud DB 7 buc.	
Numărul de urşi relocaţi	10	
Numărul de urşi monitorizaţi	3 urşi adulţi monitorizaţi în sălbăticie cu sistem GPS şi 2 pui urs monitorizaţi în centrul de reabilitare Bălan	Au fost montate 5 colare GPS, dar 2 au fost date jos de urs în primele zile de monitorizare
D.1.3. Diminuarea numărului de conflicte om-urs C8 C6		
Numărul de platforme de gunoi menajer cu management defectuos	Jud. PH 71 buc; Jud. BV 142 buc; Jud. DB 14 buc.	Nu sunt pubele speciale anti urs și nu se colectează resturile menajere zilnic din zonele de risc de conflicte.
Numărul de stupine afectate	8	
Numărul de pomi fructiferi afectaţi	200	
Numărul de animale ucise	91 oi; 12 vaci; 14 măgari; 3 porci; 1 capră; 20 păsări de curte	
Suprafaţa de culturi agricole afectate	0	
Număr de oameni răniți de urs	10	Număr extras din A2 pentru zona de implementare a proiectului. În cadrul activităţii E4 s-au realizat materiale de informare care includ informaţii pentru prevenţia conflictelor directe om-urs.
Număr de oameni omorâți de urs	0	

D.1.4. Indicator Gradul de utilizare a bazei de date GIS C7		
Volumul de date introduse în sistem	aproximativ 2000 intrări	
Volumul de date utilizate în analiza celor mai bune măsuri de conservare	ne început	
D.1.5. Îmbunătăţirea ofertei trofice în habitatele adiacente zonelor de conflict C5, C4		
Numărul de muşuroaie multiplicate	69 buc	
Numărul de puieţi plantaţi	17080 buc.	
Numărul de studii de amenajare a pădurilor care respectă setul de măsuri speciale de conducere a arboretelor favorabile ursului	nu au fost realizate studii de amenajare noi în această perioadă	

Tabel nr.2 Rezultatele monitorizării indicatorilor în perioada 2017 -2021

Indicator acţiune	**Nr. total pentru perioada 2017 - 2021**	**Referinţe**
D.1.1. Gradul de informare şi acceptare a planului de acţiune pentru conservarea ursului brun de către factorii de interes C1		
Numărul de persoane informate pe grupuri de interese		
Agricultori	-	-
Păstori	-	-
Silvicultori	15.000	RNP – ROMSILA R.A. – reprezentanții silvicultorilor care administrează pădurile de stat din România
Vânători	60.000	AGVPS – reprezentanții vânătorilor asociați din România
Comunităţi şi administraţii locale	10 primării	Brașov, Săcele, Râșnov, Predeal, Azuga, Bușteni, Sinaia, Moroeni, Măneciu și Izvoarele
ONG-uri	7	Coridorul Verde, Asociatia Zarand, ACDB, Milvus, Conservation Carpathia, Flora & Fauna și WWF Romania.

Instituţii ale statului	20	APM-uri, Gărzi forestiere, ANANP, ANPM, RNP – ROMSILVA, Consilii județene, Prefecturi, Jandarmeria și Poliția județeană de pe raza de implementare a proiectului
Numărul de instituţii care aprobă planul de acţiune pentru conservarea ursului brun	1	Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor
D.1.2. Diminuarea numărului de urşi problemă C2 C3		
referitor la funcţionarea echipei BEAR CONFLICT		
Numărul de pagube înregistrate de echipa BEAR CONFLICT	50 pagube	Pagube înregistrate la stânele din zona de implementare (pagubele oficiale sunt mult mai mici, pentru că nu sunt anunțate în timp legal de către ciobani)
Numărul de persoane instruite cu ajutorul cursului	10	
Numărul de echipe de lucru operative formate	2	Acționează 2 echipe din cadrul proiectului formate din reprezentanți ai instituțiilor partenere în proiect
pentru relocarea şi monitorizarea exemplarelor de urs		
Numărul de exemplare de urs care apar în zonele de conflict	Jud. PH 12 indivizi; Jud. BV 16 indivizi; Jud DB 2 indivizi.	
Numărul de urşi relocaţi	12 actiuni de relocare	Brașov, Predeal, Râșnov, Azuga, Bușteni și Măneciu
Numărul de urşi monitorizaţi	19 urși	În județele Brașov, Prahova, Dâmbovița, Argeș, Vâlcea, Covasna, Bihor și Buzău
D.1.3. Diminuarea numărului de conflicte om-urs C8 C6		
Numărul de platforme de gunoi menajer cu management defectuos	Jud. BV 30 buc; Jud. PH 40 buc; Jud. DB 8 buc.	Au fost instalate 75 sisteme bear proof, care înglobează 150 europubele

Numărul de stupine afectate	0	
Numărul de pomi fructiferi afectaţi	300-500	Estimare din teren. Nu există date oficiale în acest sens. In zona Comarnic și Măneciu
Numărul de animale ucise	31 oi;14 vaci;3 porci/ 2020 26 oi;12 vaci;2 porci/ 2021	Număr extras din tabel centralizare pagube C6
Suprafaţa de culturi agricole afectate	0	
Număr de oameni răniți de urs	Jud. Brasov: 1 oameni Jud. Prahova: 2 oameni Jud. Dâmbovița: 0	Număr extras din A2 pentru zona de implementare a proiectului. În cadrul activităţii E4 s-au realizat materiale de informare care includ informaţii pentru prevenţia conflictelor directe om-urs.
Număr de oameni omorâți de urs	Jud. Prahova: 1 / Azuga	
D.1.4. Indicator Gradul de utilizare a bazei de date GIS C7		
Volumul de date introduse în sistem	10.000	Intrare date la diferite actiuni
Volumul de date utilizate în analiza celor mai bune măsuri de conservare	Toate datele din proiect	
D.1.5. Îmbunătăţirea ofertei trofice în habitatele adiacente zonelor de conflict C5, C4		
Numărul de mușuroaie multiplicate	400 buc	
Numărul de puieţi plantaţi	2080 buc.	Acțiune finalizată în anul 2021
Numărul de studii de amenajare a pădurilor care respectă setul de măsuri speciale de conducere a arboretelor favorabile ursului	5 Situri Natura 2000 includ în planul de management setul de măsuri	Studiile de amenajare a pădurilor se actualizează o data la 10 ani

II.2 Concluzii referitoare la determinarea impactului acțiunilor proiectului

De la începutul proiectului și până la conferința de închidere a proiectului, echipa proiectului a contribuit esențial atât la informarea și conștientizarea grupurilor de interese, despre managementul și conservarea ursului, cât și la menținerea stării de conservare favorabile a speciei urs brun în zona de implementare a proiectului, prin implementarea acțiunilor concrete din proiect.

Din punct de vedere al gradului de informare și acceptare a planului de acțiune menționăm că Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, singura instituție în măsură să aprobe un astfel de document, în 2018 a aprobat prin Ordin de Ministru *Planul de acţiune pentru conservarea ursului brun în România.*
La începutul proiectului, în 2015 nu exista un Plan de acţiune pentru specia urs care să fi fost transpus în legislație. Acest rezultat important al proiectului LIFE FOR BEAR, bazat pe experiența acțiunilor concrete din proiect a atins, ca informare, structuri ale Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (Gărzi Forestiere, Agenții de Protecția Mediului, Gărzi de Mediu – minim 20), comunitățile și administrațiile locale (minim 10 din zona de implementare a proiectului), ONG-urile care au participat la dezbaterea publică (7). Silvicultorii au fost cuantificați presupunând informarea angajaților de către RNP, iar vânătorii au fost cuantificați considerând că au fost informați prin structura AGVPS.

Tabel nr.3

	2016	2021
D.1.1. Gradul de informare şi acceptare a planului de acţiune pentru conservarea ursului brun de către factorii de interes C1		
Numărul de persoane informate pe grupuri de interese		
Agricultori	neevaluat încă	-
Păstori	1	-
Silvicultori	3	15000
Vânători	6	60000
Comunităţi şi administraţii locale	1	10 primării
ONG-uri	neevaluat încă	7
Instituţii ale statului	1	20
Numărul de instituţii care aprobă planul de acţiune pentru conservarea ursului brun		1

Considerăm că acțiunile proiectului au avut un impact pozitiv asupra managementului populației de urs brun din România, ținând cont de următoarele rezultate concrete ale proiectului:

- Informarea și conștientizarea grupurilor țintă care nu sunt de specialitate în domeniul managementului și conservării ursului s-a îmbunătățit prin următoarele activități realizate de echipa proiectului: website proiect; pagina de socializare; canal youtube; materiale informative și promoționale; panouri informative și tematice; suport didactic: Educație ecologică – urs brun; conferințe de deschidere și închidere proiect; evenimente de

informare; întâlniri de lucru; comunicare în grupuri restrânse sau individuale cu ocazia diverselor întâlniri organizate sau direct în teren.

- Acțiuni educative cu copii care au avut ca rol esențial informarea și educarea copiilor în spiritul conservării ursului și coexistenței cu ursul în zona lor: 30 acțiuni educative; 22 instituții de învățământ din Brașov, Predeal, Azuga, Bușteni, Sinaia; 1500 elevi participanți (5% preșcolari, 85% școlari și 15% liceeni).
- Pentru grupul țintă de specialitate în domeniul managementului și conservării ursului, echipa proiectului a publicat atât documente tehnice, cât și strategice (*Analiza bonităţii habitatului ursului brun la nivel naţional prin prisma dezvoltării socio-economice din ultimul deceniu din România*. Editura Silvica. 62 pagini. Anul 2020, Publicat 200 exemplare și versiune on-line; *Planul de acțiune pentru conservarea populației de urs brun (Ursus arctos arctos) din România*. Editura Silvică. 76 pagini, Anul 2020. Cartea a fost editată în limba română și limba engleză (2021). Ambele variante au fost realizate atât în format print (400 exemplare), cât și în format electronic având ISBN diferite.)
- La sfârșitul proiectului, au fost puse la dispoziția publicului interesat instrumente tehnice pentru un management mai eficient al populației de urs: Îndrumar practic pentru analiza bonităţii habitatelor populate cu urs; ghid de evaluare a pagubelor produse de urs; îndrumar practic pentru capturarea, relocarea și monitorizarea exemplarelor de urs-problemă; îndrumar tehnic de aplicare a soluțiilor de îmbunătățire a ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului; norme tehnice privind setul de măsuri cu aplicabilitate în silvo-cinegetică pentru zonele conflictuale; ghid de bune practici pentru îmbunătățirea sistemelor de protecție a stânelor, culturilor, livezilor și fermelor apicole.
- Fenomenul urșilor problemă s-a diminuat în principalele zone în care a intervenit echipa proiectului. La nivelul proiectului au funcționat echipe de specialiști care au intervenit în cazuri conflictuale om-urs. Aceste echipe au funcționat oficial și au fost Agreate de Ministrul Mediului Apelor și Pădurilor prin adresa nr. 21830/ECU din 01.10.2018. De la începutul proiectului, în zona de implementare a proiectului, atât fenomenul urșilor habituați s-a diminuat cu 25%, cât și numărul conflictelor om – urs s-a diminuat cu 25%.
- Pentru diminuarea conflictelor echipa proiectului a realizat următoarele activități: îmbunătățirea managementului deșeurilor menajere în zonele de conflict om-urs, din zona pilot prin instalarea a 75 sisteme bear proof, care înglobează 150 europubele; hartă cu zone de risc conflicte om-urs; 22 exemplare de urs capturate, relocate și monitorizate cu sisteme GSM/GPS; a distribuit și instalat 20 de garduri electrice pentru protecția stânelor, livezilor, culturilor agricole și fermelor apicole în vederea reducerii conflictelor om-urs;
- S-au realizat activități pentru îmbunătățirea ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului în vecinătatea zonelor de conflict din zona pilot: 26,1 ha de teren împădurite; 13160 de puieți pomi/arbuști fructiferi plantați; 6000 de butași fructiferi plantați; 400 de mușuroaie de furnici multiplicate.

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Tabel nr.4

	2014-2016	2017-2021	
D.1.2. Diminuarea numărului de urşi problemă C2 C3			
referitor la funcţionarea echipei BEAR CONFLICT			
Numărul de pagube înregistrate de echipa BEAR CONFLICT	121	50	
Numărul de persoane instruite cu ajutorul cursului	0	10	
Numărul de echipe de lucru operative formate	2	0	
pentru relocarea şi monitorizarea exemplarelor de urs			
Numărul de exemplare de urs care apar în zonele de conflict	31	12	jud. PH
	26	16	jud. BV
	7	2	jud. DB
Numărul de urşi relocaţi	10	12	
Numărul de urşi monitorizaţi	3	19	

Tabel nr.5

	2016	2021	
D.1.3. Diminuarea numărului de conflicte om-urs C8 C6			
Numărul de platforme de gunoi menajer cu management defectuos	71	40	jud. PH
	142	30	jud. BV
	14	8	jud. DB
Numărul de stupine afectate	8	0	
Numărul de pomi fructiferi afectaţi	200	300-500	
Numărul de animale ucise	91 oi; 12 vaci; 14 măgari; 3 porci; 1 capră; 20 păsări de curte / 2016	31 oi;14 vaci;3 porci/ 2020 26 oi;12 vaci;2 porci/ 2021	
Suprafaţa de culturi agricole afectate	0	0	
Număr de oameni răniți de urs	10	3	
Număr de oameni omorâți de urs	0	1	
D.1.4. Indicator Gradul de utilizare a bazei de date GIS C7			
Volumul de date introduse în sistem	aproximativ 2000 intrări	10000	
Volumul de date utilizate în analiza celor mai bune măsuri de conservare	ne început	Toate datele din proiect	
D.1.5. Îmbunătăţirea ofertei trofice în habitatele adiacente zonelor de conflict C5, C4			
Numărul de muşuroaie multiplicate	69 buc până în 2016	total, 400 buc până în 2021	
Numărul de puieţi plantaţi	17080 buc. Plantați în 2015-2016	2080 buc. Plantați în 2017. În 2021 erau peste 19000 puieți plantați.	
Numărul de studii de amenajare a pădurilor care respectă setul de măsuri speciale de conducere a arboretelor favorabile ursului	nu au fost realizate studii de amenajare noi în această perioadă	5 Situri Natura 2000 includ în planul de management setul de măsuri	

III. Metodologie evaluare stare de conservare a speciei urs brun

Politica UE privind conservarea naturii se bazează în principal pe două acte legislative: *Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European şi a Consiliului privind conservarea păsărilor sălbatice* (Directiva Păsări), versiune codificată a ***Directivei 79/409/CEE a Consiliului privind conservarea păsărilor sălbatice, şi Directiva 92/43/CEE a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale şi a speciilor de floră şi faună sălbatice (Directiva Habitate)***, cu modificările ulterioare, care au ca scop asigurarea stării favorabile de conservare a habitatelor şi speciilor care se regăsesc pe teritoriul UE.

La nivel naţional, reglementarea de bază în domeniul conservării biodiversităţii o constituie ***Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 49/2011***, cu modificările ulterioare, act normativ care asigură transpunerea Directivei Păsări şi a Directivei Habitate.

Convenţiile internaţionale menţionate mai sus, precum şi directivele UE în domeniul conservării naturii, stabilesc obligaţii privind monitorizarea stării de conservare a speciilor sălbatice şi habitatelor naturale, având în vedere importanţa acestor informaţii pentru stabilirea măsurilor necesare care să asigure refacerea şi protejarea diversităţii biologice, precum şi evaluarea rezultatelor măsurilor de protecţie aplicate.

Conform art. 11 din Directiva Habitate, statele membre UE au obligaţia de a monitoriza starea de conservare a habitatelor naturale şi speciilor sălbatice, iar rezultatele acestei monitorizări trebuie comunicate Comisiei Europene conform obligaţiilor de raportare stabilite prin art. 17 al acestei directive.

În vederea îndeplinirii acestor obligaţii de raportare de către România, s-a impus necesitatea creării unui sistem unitar de monitorizare a stării de conservare a speciilor sălbatice şi habitatelor naturale de interes comunitar care să se implementeze la nivel naţional în vederea elaborării raportului României conform prevederilor art. 17 din Directiva Habitate. Crearea cadrului unitar de monitorizare a stării de conservare a speciilor şi habitatelor de interes comunitar şi implementarea acestuia la nivel naţional reprezintă unul din obiectivele specifice ale proiectului „***Monitorizarea stării de conservare a speciilor şi habitatelor din România în baza articolului 17 din Directiva Habitate***", proiect finanţat prin Programul Operaţional Sectorial Mediu (POS Mediu), Axa prioritară 4, SMIS-CSNR 17655, contract de finanţare nr. 130537/10.01.2011, al cărui beneficiar este Institutul de Biologie Bucureşti – Academia Română (IBB) şi în care Ministerul Mediului şi Schimbărilor Climatice (MMSC) este partener.

„*Ghid de monitorizare pentru speciile comunitare de mamifere din România*" a fost realizat în cadrul contractului având ca obiect „Servicii pentru Monitorizarea stării de conservare a speciilor comunitare de mamifere din România", care este parte integrantă din proiectul

„***Monitorizarea stării de conservare a speciilor şi habitatelor din România în baza articolului 17 din Directiva Habitate***".

Acest ghid de monitorizare vizează un număr de 22 de specii de mamifere terestre incluse în Anexele II, IV şi V ale Directivei Habitate, specii care aparţin din punct de vedere taxonomic ordinelor Rodentia, Carnivora şi Artiodactyla.

Pentru determinarea stării de conservare a speciei urs brun în cele 5 situri Natura 2000, din zona de implementare a proiectului, am utilizat metodologia care are la bază ***Ghidul sintetic de monitorizare pentru speciile de mamifere de interes comunitar din România*** și sunt utilizați parametrii din nomenclatorul EUNIS al Agenţiei Europene de Mediu.

Pentru a determina starea de conservare a ursului brun s-au luat în considerare parametrii pentru evaluarea stării de conservare a speciei *Ursus arctos arctos* de importanță comunitară, listată în anexele II și IV ale Directivei Consiliului Europei 92/43/CEE 1992 identificată la nivelul siturilor luate în studiu.

- Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populaţiei
- Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei
- Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor
- Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei urs în cadrul ariei naturale protejate.

III.1 Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al populaţiei speciei

Evaluarea stării de conservare a unei specii din punctul de vedere al populaţiei acesteia se va realiza diferenţiat, în funcţie de apartenenţă sau nu la avifaună (păsări), după cum urmează:

- Pentru speciile de păsări, starea de conservare în aria naturală protejată, din punct de vedere al populaţiei, se va evalua pentru fiecare dintre următoarele populaţii: pentru populaţia permanentă (sedentară) în aria naturală protejată sau pentru populaţia cuibăritoare în cazul speciilor de avifaună care nu sunt rezidente; pentru populaţia care doar iernează în aria naturală protejată; pentru populaţia aflată în pasaj, pentru odihnă şi/sau hrănire în aria naturală protejată, excluzând populaţia care doar iernează.
- Pentru celelalte specii care nu sunt păsări, starea de conservare a unei specii în aria naturală protejată din punct de vedere al populaţiei se va evalua doar pentru speciile rezidente (cu populaţii permanente în aria naturală protejată).

În acest context, toate secţiunile următoare vor fi completate o singură dată pentru alte specii decât cele de păsări.

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populaţiei

Nr	**Parametru**	**Descriere**
A.1.	Specia	Ulterior căutării şi selectării denumirii ştiinţifice a speciei, se va înregistra codul unic al speciei (conform nomenclatorului EUNIS al Agenţiei Europene de Mediu). Pentru siturile Natura 2000, lista speciilor va fi limitată la lista speciilor din anexele Directivelor Habitate şi Păsări, cu indicarea anexei/anexelor pe care este listată specia respectivă.
A.2.	Statut de prezenţă temporală a speciilor	*Statut de prezenţă temporală a speciilor* se va preciza conform nomenclatorului "8.5.4. -Statut de prezenţă temporală a speciilor", respectiv prin alegerea uneia din următoarele valori: • Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) • Populaţie nerezidentă cuibăritoare (care utilizează aria naturală protejată pentru reproducere); • Populaţie care doar iernează în aria naturală protejată; • Populaţie aflată în pasaj care utilizează aria naturală protejată pentru odihnă şi/sau hrănire. Pentru păsări se va realiza câte o evaluare pentru fiecare dintre tipurile de populaţii prezente în aria naturală protejată.
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată	*Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată* se va estima ca valoare minimă şi maximă urmată de unitatea de măsură utilizată conform nomenclatorului „8.5.1. Unităţi de măsură pentru populaţia speciei". În vederea completării valorilor minime şi maxime se vor utiliza următoarele convenţii: a) Dacă valorile minimă şi maximă sunt egale, atunci se consideră că s-a furnizat o valoare efectivă a mărimii populaţiei; b) Dacă valoarea minimă şi maximă corespund exact unei perechi de valori ale unui interval de estimare a mărimii populaţiei conform nomenclatorului din anexa „8.5.3-Intervale de estimare a mărimii populaţiei unei specii", atunci se consideră că s-a furnizat o clasă de estimare a mărimii populaţiei; Dacă valoarea minimă şi maximă diferă de una din perechile de valori din nomenclatorul „8.5.3-Intervale de estimare a mărimii populaţiei unei specii", atunci se consideră că a fost furnizat un

		interval cu valori determinate printr-o metodă mai precisă. Nu este acceptată furnizarea de valori în intervale cu grad mai scăzut de precizie decât cele din nomenclatorul „8.5.3-Intervale de estimare a mărimii populaţiei unei specii".
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	*Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată* se va preciza prin alegerea uneia din următoarele valori din nomenclatorul „8.5.9 - Calitatea datelor", respectiv: • bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete; • medie - date estimate pe baza extrapolării şi/sau modelării datelor obţinute prin măsurători parţiale; • slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare; insuficientă – date insuficiente sau nesigure.
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	*Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale* se va estima ca interval între procentul minim şi maxim aferent valorilor minime şi maxime ale *mărimii populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]* raportate la mărimea populaţiei naţională a speciei. Aceste valori se vor exprima procentual, fiind acceptate şi valori de genul 0-2 %, corespunzătoare clasei „C" din formularul standard Natura 2000 şi 2-15 % corespunzătoare clasei „B". Nu sunt acceptate intervale de genul 15-100%, corespunzătoare clasei „A" , deoarece nu asigură un grad suficient de precis de estimare. Totodată sunt acceptate orice intervale de valori, suficient de precise, în interiorul celor trei intervale corespunzătoare categoriilor menţionate anterior, de exemplu 2-5% sau 20-30%, însă nu sunt acceptate intervale care includ limitele dintre cele trei clase, cum ar fi spre exemplu 1-5% sau 10-20%.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea	**Se evaluează dacă** mărimea populaţiei speciei din aria naturala protejată este semnificativă în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional şi se alege una din valorile de mai jos astfel: • semnificativă. Atunci când mărimea populaţiei este suficient de mare pentru a fi considerată semnificativă la nivel naţional

	populaţiei naţionale	• nesemnificativă. Atunci când mărimea populaţiei este mică şi se poate considera ca fiind nesemnificativa la nivel naţional Valoarea implicita va fi "semnificativa" dacă nu se precizeaza altfel.
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	**Dacă** evaluarea *mărimii populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]* nu se face pentru prima dată, *mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior* se va face prin precizarea valorilor minimă şi maximă. Necesitatea reevaluării pleacă de la premiza că odată cu acumularea de date noi, informaţiile vechi pot fi reevaluate şi îmbunătăţite. Unitatea de măsură utilizată va fi considerată aceeaşi ca cea utilizată pentru *mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]*.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	**Dacă** există date, *mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată* se va estima printr-o valoare numerică, având aceeaşi unitate de măsură ca cea pentru *mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]*.
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	**Dacă** a fost estimată *mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.]* printr-o va*loare numerică, metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă se* descrie printr-un text.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei actuale	**Dacă** nu există suficiente date pentru estimarea *mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.]* printr-o valoare numerică, se va apela la judecata experţilor, pentru a aprecia pe baza presupunerilor acestora, *raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă favorabilă şi mărimea populaţiei actuale,* prin unul dintre următorii operatori: • "<" – mai mic (în condiţii excepţionale), • "≈" – aproximativ egal, • ">" – mai mare, • ">>" – mult mai mare, (de regulă echivalent cu mai mult de 25% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.])

		"x" – necunoscut.
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	*Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei* faţă de *mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior [A.7.]* sau faţă de mărimea populaţiei estimate în urmă cu 5-6 ani în cazul planurilor elaborate pentru prima oară pentru aria naturală protejată în cauză, se va exprima prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" –crescătoare, • "-" – descrescătoare, • "0" – stabilă, "x" – necunoscută
A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	*Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei* se va preciza prin selectarea uneia din următoarele valori din nomenclatorul „8.5.9 - Calitatea datelor", respectiv: • bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete; • medie - date estimate pe baza extrapolării şi/sau modelării datelor obţinute prin măsurători parţiale; • slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare; insuficientă – date insuficiente sau nesigure.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	**Dacă** există date suficiente **şi dacă** *tendinţa actuală a mărimii populaţiei [A.11.]* este crescătoare sau descrescătoare, *magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei* se va exprima ca interval procentual minim - maxim în raport cu *mărimea reevaluată a populaţiei în planul de management anterior [A.7.]* sau faţă de mărimea populaţiei estimată în urmă cu 5-6 ani, în cazul planurilor elaborate pentru prima dată.
A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	**Dacă** nu există suficiente date pentru aprecierea *magnitudinii tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei [A.13.]* ca interval minim-maxim, se va aprecia pe baza presupunerilor experţilor *magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei* în ultimii 5-6 ani, prin următoarele valori prozcentuale de prag: • >5% (1% pe an x 5 ani) (corespunde unui declin mare al populaţiei, dacă tendinţa este descrescătoare); • <5%;

		nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei.
A.15.	Structura populaţiei speciei	*Structura populaţiei speciei* se va preciza prin selectarea unei din următoarele variante: • structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal; • structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea deviază de la normal, însă nu mult; • structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea deviază mult de la normal; nu există date privind structura populaţiei.
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	*Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei* se va evalua pe baza matricii 1 prin una din valorile: • "FV" – favorabilă, • "U1" – nefavorabilă - inadecvată, • "U2" – nefavorabilă - rea, "X" – necunoscută
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Având în vedere de faptul că procesul de îmbunătăţire al stării de conservare este de lungă durată, **dacă** *starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei [A.16.]* a fost evaluată ca nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea, *tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei* se va aprecia prin una din valorile: • "+" – se îmbunătăţeşte, • "-" – se înrăutăţeşte, • "0" – este stabilă, "x" – este necunoscută
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	**Dacă** *starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei [A.16.]* a fost evaluată ca necunoscută, se vor furniza detalii prin selectarea uneia dintre următoarele variante: • "XU" - starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă (este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea); "XX" - nu există date suficiente pentru a putea stabili că starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei nu este în nici într-un caz favorabilă.

Matricea 1

Matricea de evaluare a starii de conservare a speciei din punct de vedere al populaţiei speciei

Favorabilă	Nefavorabilă - Inadecvată	Nefavorabilă - Rea	Necunoscută
Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.] nu este mai mică decât *mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.] sau [A.10.]* **ŞI** *Structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal [A.15.]* (dacă există date)	Orice altă combinaţie	Declin mare echivalent unei pierderi de 5% din populaţie în ultimii 5 ani [A.13.] sau [A.14.] (valoarea este orientativă şi corespunde unei pierderi de 1% pe an şi poate diferi de la specie la specie dacă se justifică) **ŞI** *mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]* este mai mică decât *mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.] sau [A.10.]* **SAU** *Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]* este mai mică cu mai mult de 25% faţă de *mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată [A.8.] sau [A.10.]* **SAU** *structura pe vârste, mortalitatea şi natalitatea deviază mult de la normal [A.15.]* (dacă există date)	*Nu se îndeplinesc condiţiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al populaţiei ca favorabilă sau nefavorabilă - rea, sau nu există date, sau datele existente sunt insuficiente sau nu sunt demne de încredere*

III.2. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al habitatului speciei

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	Ulterior căutării şi selectării denumirii ştiinţifice a speciei, se va înregistra codul unic al speciei (conform nomenclatorului EUNIS al Agenţiei Europene de Mediu). Pentru siturile Natura 2000, lista speciilor va fi limitată la lista speciilor din anexele Directivelor Habitate şi Păsări, cu indicarea anexei/anexelor pe care este listată specia respectivă.
A.2.	Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată	*Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată* se va preciza conform nomenclatorului „8.5.4 -Statut de prezenţă temporală a speciilor", respectiv prin alegerea uneia din următoarele valori: • Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) • Populaţie nerezidentă cuibăritoare (care utilizează aria naturală protejată pentru reproducere); • Populaţie care doar iernează în aria naturală protejată; • Populaţie aflată în pasaj care utilizează aria naturală protejată pentru odihnă şi/sau hrănire. Notă: Pentru speciile de avifaună se va realiza câte o evaluare pentru fiecare dintre tipurile de populaţii prezente în aria naturală protejată.
B.3.	Suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată	*Suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată* se va estima ca valoare minimă şi maximă exprimată în hectare. În vederea completării valorilor minime şi maxime se vor utiliza următoarele convenţii: a) Dacă valorile minimă şi maximă sunt egale atunci se consideră că s-a furnizat o valoare efectivă a suprafeţei; Dacă valoarea minimă este diferită de valoarea maximă atunci se consideră că a fost furnizat un interval de valori.
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafaţa habitatului speciei	*Calitatea datelor pentru suprafaţa habitatului speciei* în aria naturală protejată se va preciza prin alegerea uneia din următoarele valori din nomenclatorul „8.5.9 - Calitatea datelor", respectiv: • bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete; • medie - date estimate pe baza extrapolării şi/sau

		modelării datelor obţinute prin măsurători parţiale; • slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare; insuficientă – date insuficiente sau nesigure.
B.5.	Suprafaţa reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	**Dacă** evaluarea *suprafeţei habitatului speciei în aria naturală protejată [B.3.]* nu se face pentru prima dată, *suprafaţa reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior* se va face prin precizarea valorilor minimă şi maximă, exprimate în hectare. Necesitatea reevaluării pleacă de la premiza că odată cu acumularea de date noi, informaţiile vechi pot fi reevaluate şi îmbunătăţite.
B.6.	Suprafaţa adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	**Dacă** există date suficiente, *suprafaţa adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată* se va estima printr-o singură valoare numerică, exprimată în hectare.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeţei adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	**Dacă** a fost estimată *suprafaţa adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată [B.6.]* printr-o valoare numerică, *metodologia de apreciere a suprafeţei adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată se* descrie printr-un text.
B.8.	Raportul dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa actuală a habitatului speciei	**Dacă** nu există suficiente date pentru estimarea *suprafeţei adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată [B.6.]* ca valoare numerică, se va apela la judecata experţilor, pentru a aprecia pe baza presupunerilor acestora, *raportul dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa actuală a habitatului speciei,* prin unul dintre următorii operatori: • "<" – mai mic (în condiţii excepţionale), • " ≈" – aproximativ egal, • ">" – mai mare, • ">>" – mult mai mare, "x" – necunoscut
B.9.	Tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	*Tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei* faţă de *suprafaţa reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior [B.5.]* sau faţă de suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată estimată în urmă cu 5-6 ani în

		cazul planurilor elaborate pentru prima dată pentru aria naturală protejată în cauză, se va exprima prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" – crescătoare, • "-" – descrescătoare, • "0" – stabilă, "x" – necunoscută
B.10.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	*Calitatea datelor privind tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei* se va preciza prin alegerea uneia din următoarele valori din nomenclatorul „8.5.9 - Calitatea datelor", respectiv: • bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete; • medie - date estimate pe baza extrapolării şi/sau modelării datelor obţinute prin măsurători parţiale; • slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare; insuficientă – date insuficiente sau nesigure.
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	*Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată,* care asigură supravieţuirea respectivei specii pe termen lung, incluzând variabilitatea genetică, se va face prin alegerea uneia din valorile: • bună (adecvată) • medie • rea necunoscută
B.12.	Tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei	*Tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei* faţă de calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată din planul de management anterior sau faţă de calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată estimată în urmă cu 5-6 ani, în cazul planurilor elaborate pentru prima oară pentru aria naturală protejată în cauză, se va exprima prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" – crescătoare, • "-" – descrescătoare,

		• "0" – stabilă, "x" – necunoscută
B.13.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei	*Calitatea datelor privind tendinţa actuală a calităţii habitatului* speciei se va preciza prin alegerea uneia din următoarele valori din nomenclatorul „8.5.9 - Calitatea datelor", respectiv: • bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete; • medie - date estimate pe baza extrapolării şi/sau modelării datelor obţinute prin măsurători parţiale; • slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare; insuficientă – date insuficiente sau nesigure.
B.14.	Tendinţa actuală globală a habitatului speciei funcţie de tendinţa suprafeţei şi de tendinţa calităţii habitatului speciei	*Tendinţa actuală globală a habitatului speciei funcţie de tendinţa suprafeţei şi de tendinţa calităţii habitatului speciei* se va aprecia în baza matricii 2 prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" – crescătoare, • "-" – descrescătoare, • "0" – stabilă, "x" – necunoscută
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	*Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei* se va evalua pe baza matricii 3 prin una din valorile: • "FV" – favorabilă, • "U1" – nefavorabilă - inadecvată, • "U2" – nefavorabilă - rea, "X" – necunoscută
B.16.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	Având în vedere de faptul că procesul de îmbunătăţire al stării de conservare este de lungă durată, **dacă** *starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei [B.15.]* a fost evaluată ca nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea, *tendinţa stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei* se va aprecia prin una din valorile: • "+" – se îmbunătăţeşte, • "-" – se înrăutăţeşte, • "0" – este stabilă, "x" – este necunoscută

B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	**Dacă** *starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei [B.15.]* a fost evaluată ca necunoscută, se vor furniza detalii prin selectarea uneia dintre următoarele variante: • "XU" - starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă (este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea); "XX" - nu există date suficiente pentru a putea stabili că starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei nu este în nici într-un caz favorabilă.

Matricea 2:

Matricea pentru evaluarea tendinţei globale a habitatului speciei

Tendinţa	**Combinaţia dintre** *Tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei [B.9.]* **şi** *Tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei [B.12.]*
0 (stabilă)	0/0
+ (crescătoare)	+/0 sau +/+ sau 0/+
- (descrescătoare)	-/0 sau -/- sau 0/-
x (necunoscută)	Oricare x sau +/- şi -/+ sau dacă nu există date suficiente

Matricea 3:

Matricea de evaluare a starii de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei.

Favorabilă	**Nefavorabilă -inadecvată**	**Nefavorabilă - rea**	**Necunoscută**
Suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată [B.3.] este suficient de mare şi *tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei [B.9]* este stabilă sau în creştere **ŞI** *Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată [B.11]* este adecvată pentru supravieţuirea pe termen lung a speciei	Orice altă combinaţie	*Suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată [B.3.]* este în mod clar insuficientă de mare pentru a asigura supravieţuirea pe termen lung a speciei **SAU** *Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată [B.11]* este rea şi în mod cert nu asigură supravieţuirea pe termen lung a speciei	*Nu sunt îndeplinite condiţiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei ca favorabilă sau nefavorabilă – rea sau nu există date suficiente sau datele existente nu sunt demne de încredere.*

III.3 Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al perspectivelor speciei

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	Ulterior căutării şi selectării denumirii ştiinţifice a speciei, se va înregistra codul unic al speciei (conform nomenclatorului EUNIS al Agenţiei Europene de Mediu). Pentru siturile Natura 2000, lista speciilor va fi limitată la lista speciilor din anexele Directivelor Habitate şi Păsări, cu indicarea anexei/anexelor pe care este listată specia respectivă.
A.2.	Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată	*Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată* se va preciza conform nomenclatorului „8.5.4 -Statut de prezenţă temporală a speciilor" , respectiv prin alegerea uneia din următoarele valori: • Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) • Populaţie nerezidentă cuibăritoare (care utilizează aria naturală protejată pentru reproducere); • Populaţie care doar iernează în aria naturală protejată; • Populaţie aflată în pasaj care utilizează aria naturală protejată pentru odihnă şi/sau hrănire. Pentru păsări se va realiza câte o evaluare pentru fiecare dintre tipurile de populaţii prezente în aria naturală protejată.
C.3.	Tendinţa viitoare a mărimii populaţiei	*Tendinţa viitoare a mărimii populaţiei*, anticipată a se manifesta în cursul implementării planului de management actual, faţă de valoarea actuală a *mărimii populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.]* se va aprecia prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" – crescătoare, • "-" – descrescătoare, • "0" – stabilă, "x" – necunoscută;
C.4.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea	Pentru aprecierea *raportului dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei viitoare a speciei*, anticipat a fi atins în urma implementării planului de management, se va apela la judecata experţilor. Pe baza presupunerilor acestora, aprecierea raportului se va face

	favorabilă şi mărimea populaţiei viitoare a speciei	prin unul din operatorii: • "<" – mai mic (în condiţii excepţionale), • "≈" – aproximativ egal, • ">" – mai mare, • ">>" – mult mai mare, "x" – necunoscut.
C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populaţiei	*Perspectivele speciei din punct de vedere al populaţiei* se vor aprecia în funcţie de *tendinţa viitoare a mărimii populaţiei [C.3.]* şi *mărimea populaţiei viitoare a speciei raportată la mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă [C.4.],* conform matricii 4, prin una din valorile: • FV – perspective bune • U2 – perspective inadecvate • U1 – perspective rele X – perspective necunoscute
C.6.	Tendinţa viitoare a suprafeţei habitatului speciei	*Tendinţa viitoare a suprafeţei habitatului speciei* anticipată a se înregistra în cursul implementării planului de management actual, faţă de valoarea actuală a *suprafeţei habitatului speciei în aria naturală protejată [B.3.]* se va aprecia prin unul din operatorii din nomenclatorul „8.5.10-Tendinţa actuală şi/sau viitoare", respectiv: • "+" – crescătoare, • "-" – descrescătoare, • "0" – stabilă, "x" – necunoscută
C.7.	Raportul dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa habitatului speciei în viitor	Pentru aprecierea *raportului dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa habitatului speciei în viitor*, anticipat a fi atins în urma implementării planului de management, se va apela la judecata experţilor. Pe baza presupunerilor acestora, aprecierea raportului se va face prin unul din operatorii: • "<" – mai mic (în condiţii excepţionale), • "≈" – aproximativ egal, • ">" – mai mare, • ">>" – mult mai mare, "x" – necunoscut.

C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	*Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei* se vor aprecia în funcţie de *tendinţa viitoare a suprafeţei habitatului speciei [C.6.]* şi *mărimea suprafeţei habitatului speciei în viitor raportată la mărimea suprafeţei adecvate a habitatului speciei [C.7.]*, conform matricii 4, prin una din valorile: • FV – favorabile, • U2 – nefavorabile – inadecvate, • U1 – nefavorabile – rele, X – necunoscute.
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	*Perspectivele speciei în viitor*, anticipate fi obţinute în urma implementării planului de management actual, se vor aprecia pe baza *perspectivelor speciei din punct de vedere al populaţiei [C.5.]* şi pe baza *perspectivelor speciei din punct de vedere al habitatului speciei [C.8.]*, în baza matricii 5, prin una din valorile: • "FV" – favorabile, • "U1" – nefavorabile - inadecvate, • "U2" – nefavorabile - rele, "X" – necunoscute
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	*Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor*, se va estima în contextul clasificării impacturilor în presiuni actuale (impacturi care au loc în prezent) și ameninţări viitoare (impacturi care nu există în prezent dar pentru care există probabilitatea de a se materializa în viitor ca urmare a unor planuri, modificări de management, schimbarea legislaţiei, etc) prin selectarea uneia dintre următoarele variante: • Ridicat - impacturile, respectiv presiunile actuale şi/sau ameninţările viitoare, vor avea în viitor un efect cumulat ridicat asupra speciei, afectând major viabilitatea pe termen lung a speciei; • Mediu - impacturile, respectiv presiunile actuale şi/sau ameninţările viitoare, vor avea în viitor un efect cumulat mediu, semnificativ asupra speciei, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei; • Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi ameninţările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;

		Nu există suficiente informaţii în ceea ce priveşte efectul impacturilor asupra speciei în viitor.
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	În contextul în care, cel mai probabil, presiunile actuale se vor manifesta şi pe durata implementării planului de management actual, generând efecte semnificative negative asupra speciei, dar unele presiuni actuale vor fi diminuate sau eliminate pe durata implementării planului de management, pentru fiecare presiune actuală asupra speciei care a fost precizată în *lista presiunilor actuale asupra speciei în aria naturală protejată*, în cadrul secţiunii impacturi 2.5.3., *intensitatea presiunilor actuale asupra speciei* în aria naturală protejată vor fi ierarhizate în funcţie de intensitatea acestora într-una din categoriile: • Ridicat - se vor încadra în această categorie acele presiuni actuale care vor genera în viitor un efect cumulat ridicat asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat; • Mediu - se vor încadra în această categorie acele presiuni actuale care vor genera în viitor un efect cumulat mediu asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat sau mediu; • Scăzut - se vor încadra în această categorie acele presiuni actuale care vor genera în viitor un efect cumulat scăzut asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat, mediu sau scăzut; Pentru fiecare presiune actuală asupra speciei în aria naturală protejată se pot furniza detalii suplimentare asupra *intensităţii presiunilor actuale asupra speciei*, printr-un text. Într-o etapă ulterioară, în cadrul secţiunii 4.2 aferente stabilirii măsurilor de management, fiecărei presiuni actuale asupra unei anumite specii i se vor putea asocia una sau mai multe măsuri de management nelocalizate spaţial. Măsurile de management pentru o anumită specie vor fi stabilite nu doar în funcţie de presiunile actuale asupra speciei şi intensităţii acestora, ci şi în funcţie de starea globală de conservare a speciei respective.

C.12.	Intensitatea ameninţărilor viitoare asupra speciei	Luând în considerare că ameninţările viitoare (care nu se manifestă în prezent sau cele prezente care se vor manifesta în viitor dar cu o intensitate mărită), pot avea un efect semnificativ negativ asupra speciei pe durata implementării planului de management, pentru fiecare ameninţare viitoare asupra speciei care a fost precizată în *lista ameninţărilor viitoare asupra speciei în aria naturală protejată*, în cadrul secţiunii impacturi 2.5.3., *intensitatea ameninţărilor viitoare asupra speciei* în aria naturală protejată vor fi ierarhizate în funcţie de intensitatea acestora într-una din categoriile: • Ridicat - se vor încadra în această categorie acele ameninţări viitoare care vor genera în viitor un efect cumulat ridicat asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat; • Mediu - se vor încadra în această categorie acele ameninţări viitoare care vor genera în viitor un efect cumulat mediu asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat sau mediu; • Scăzut - se vor încadra în această categorie acele ameninţări viitoare care vor genera în viitor un efect cumulat scăzut asupra speciei, **dacă** *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.]* a fost estimat ca fiind ridicat, mediu sau scăzut; Pentru fiecare ameninţare viitoare asupra speciei în aria naturală protejată se pot furniza detalii suplimentare asupra *intensităţii ameninţărilor viitoare asupra speciei* printr-un text. Într-o etapă ulterioară, în cadrul secţiunii 4.2 aferente stabilirii măsurilor de management, fiecărei ameninţări viitoare asupra unei anumite specii i se vor putea asocia una sau mai multe măsuri de management nelocalizate spaţial. Măsurile de management pentru o anumită specie vor fi stabilite nu doar în funcţie de ameninţările actuale asupra speciei şi intensităţii acestora, ci şi în funcţie de starea globală de conservare a speciei respective.
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	*Viabilitatea pe termen lung a speciei* se va aprecia funcţie de *efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor [C.10.], mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată [A.3.] şi*

		suprafaţa habitatului speciei în aria naturală protejată [B.3.] printr-una din variantele: • viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată; • viabilitatea pe termen lung a speciei nu este asigurată • viabilitatea pe termen lung a speciei ar putea fi asigurată; nu există suficiente informaţii pentru a aprecia gradul de asigurare al viabilităţii pe termen lung al speciei
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	*Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor*, anticipată a fi atinsă după implementarea planului de management actual, se va evalua pe baza matricii 6 prin una din valorile: • "FV" – favorabilă, • "U1" – nefavorabilă - inadecvată, • "U2" – nefavorabilă - rea, "X" – necunoscută
C.15.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	Având în vedere de faptul că procesul de îmbunătăţire al stării de conservare este de lungă durată, **dacă** *starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor [C.14.]* a fost evaluată ca nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea, *tendinţa stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor* se va aprecia prin una din valorile: • "+" – se îmbunătăţeşte, • "-" – se înrăutăţeşte, • "0" – este stabilă, "x" – este necunoscută
C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	**Dacă** *starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor [C.14.]* a fost evaluată ca necunoscută, se vor furniza detalii prin selectarea uneia dintre următoarele variante: • "XU" - starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă (este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea); „XX" - nu există date suficiente pentru a putea stabili că starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor nu este în nici într-un caz favorabilă.

Matricea 4

Matricea pentru evaluarea perspectivelor speciei din punct de vedere al populaţiei speciei

Valoarea actuală a parametrului	Tendinţă viitoare a parametrului	Raportul dintre valoarea VRSF şi valoarea viitoare a parametrului	Perspective	Figura
La fel cu/ deasupra VRSF	+ (crescător)	> (deasupra VRSF)	Bune	4
La fel cu/ deasupra VRSF	= (stabil)	=/> (la fel/deasupra VRSF)	Bune	4
La fel cu VRSF	- (descrescător)	< (sub VRSF)	Inadecvate / Rele	1
Deasupra VRSF	- (descrescător)	>>/=/< (deasupra/la fel/ sub VRSF)	Bune / Inadecvate / Rele	2
Sub VRSF	+ (crescător)	>/=/< (deasupra/la fel/ sub VRSF)	Bune / Inadecvate / Rele	3
Sub VRSF	= (stabil)	< (sub VRSF)	Inadecvate / Rele	4
Sub VRSF	- (descrescător)	< (sub VRSF)	Inadecvate / Rele	5
Necunoscute	+ (crescător)/ - (descrescător)/ = (stabil)/ **X** (necunoscute)	**X** (necunoscute)	Necunoscute	
Sub VRSF la fel/deasupra VRSF	**X** (necunoscute)	**X** (necunoscute)	Necunoscute	

VRF = Valoarea de Referinţă Favorabilă

În vederea înţelegerii şi punerii în aplicare a matricii 4 se vor utiliza figurile următoare:

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Figura 1

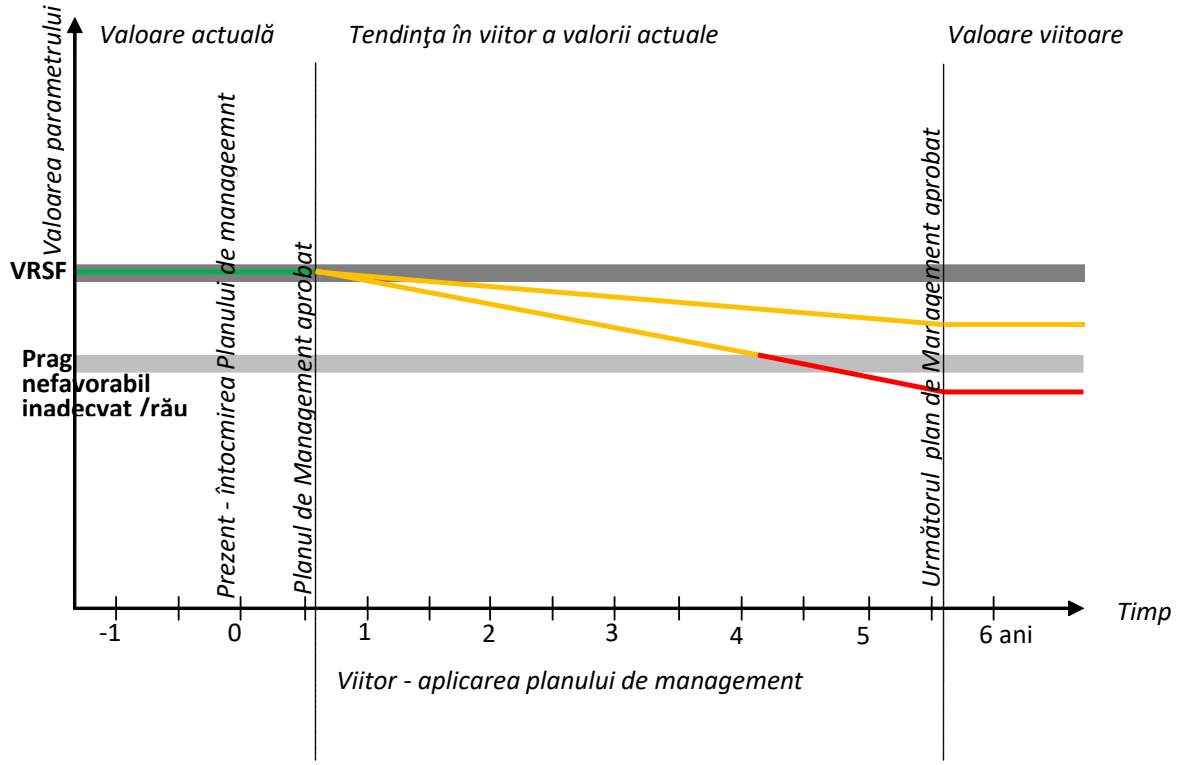

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Figura 2

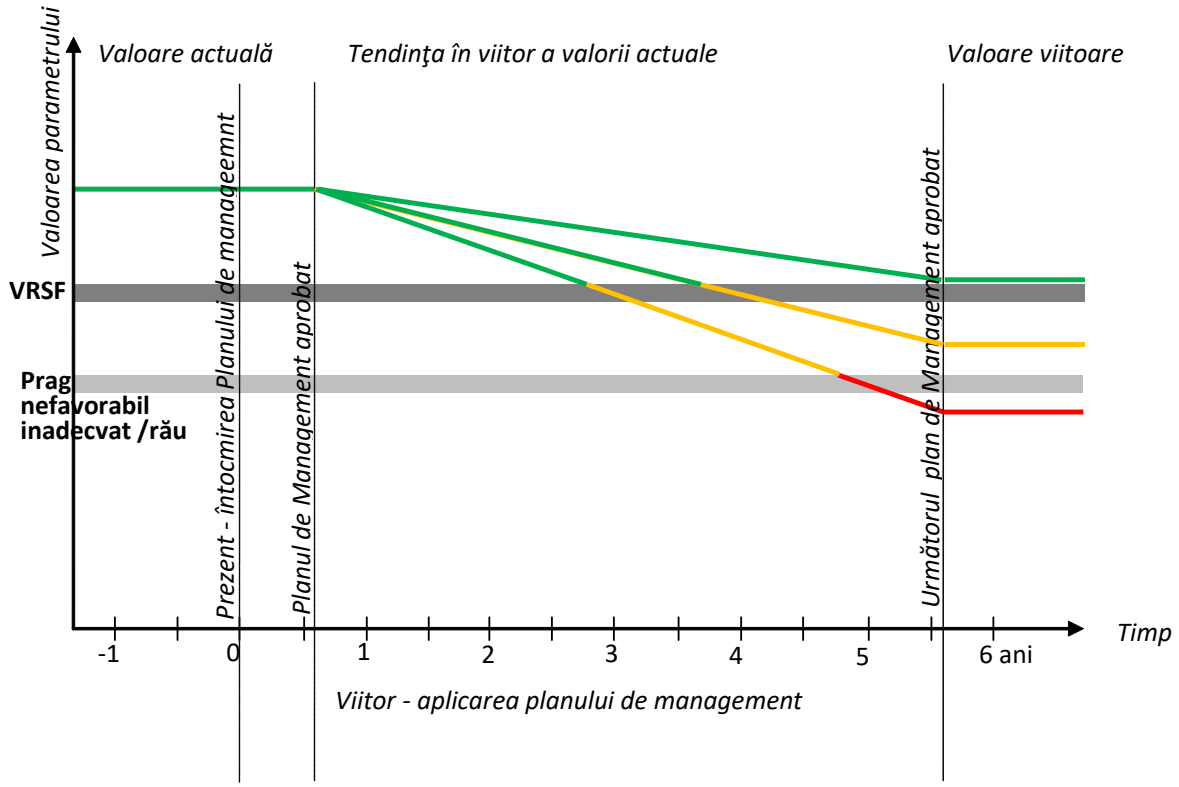

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Figura 3

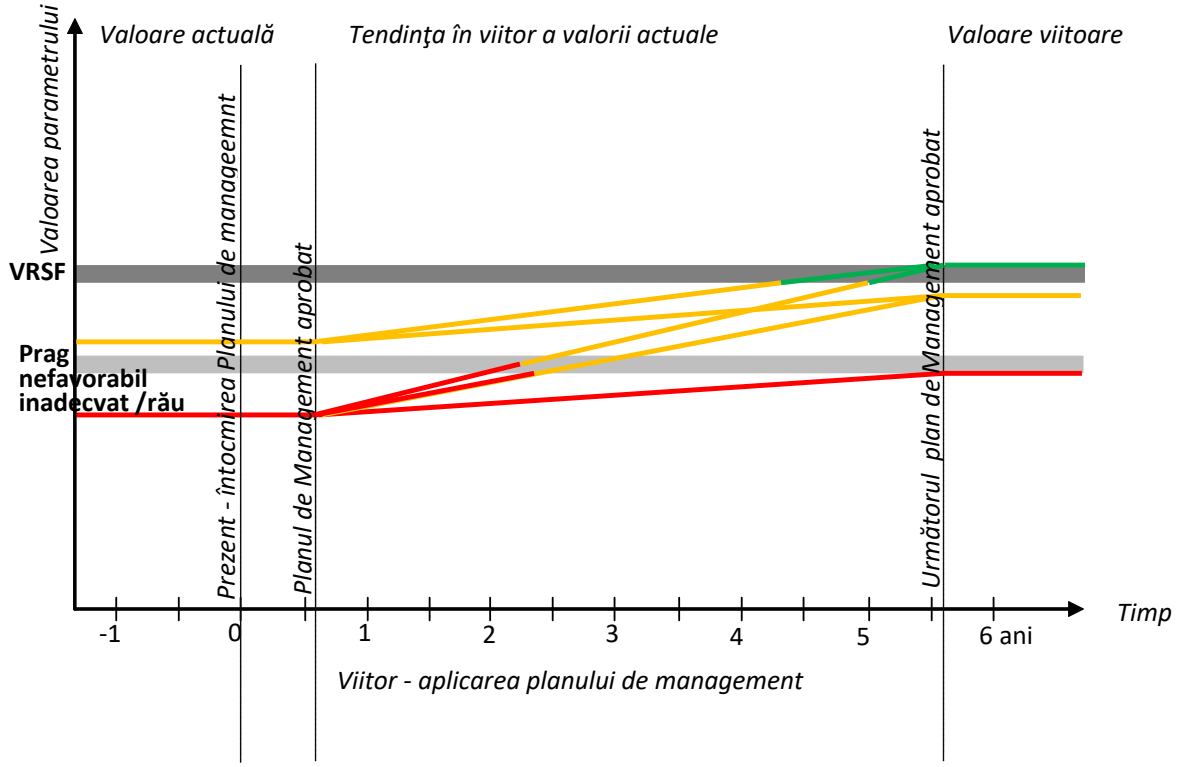

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Figura 4

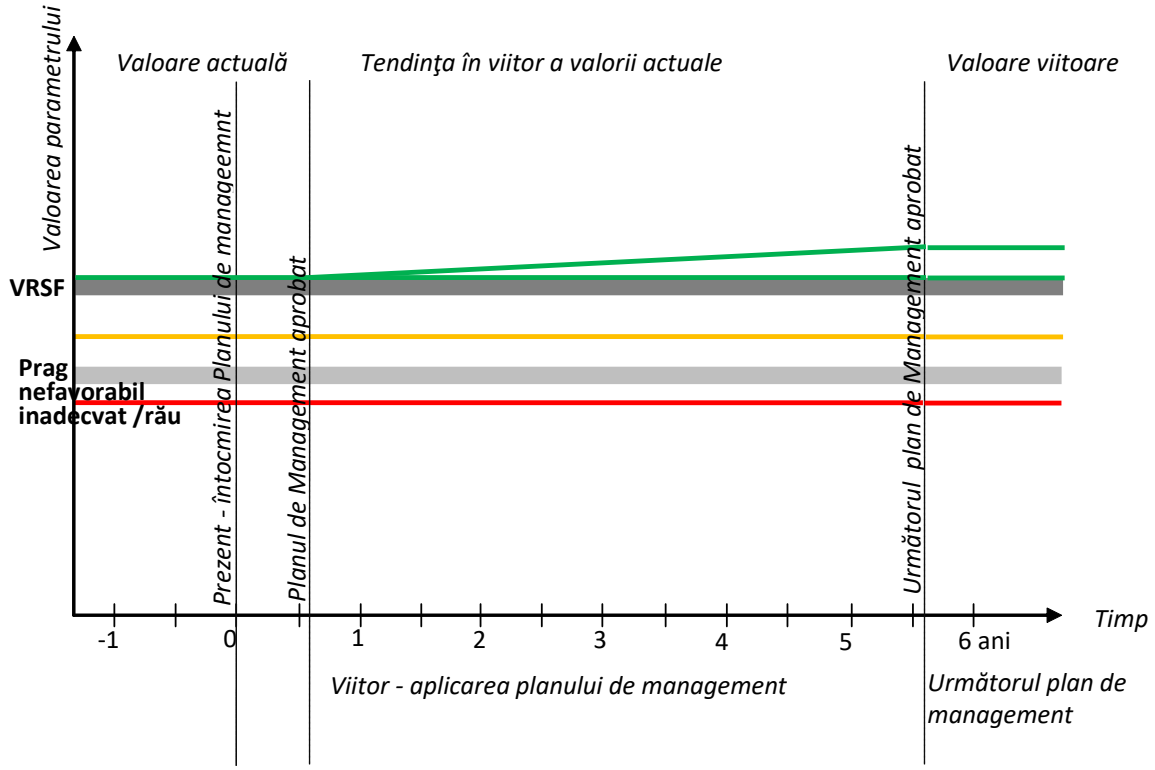

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Figura 5

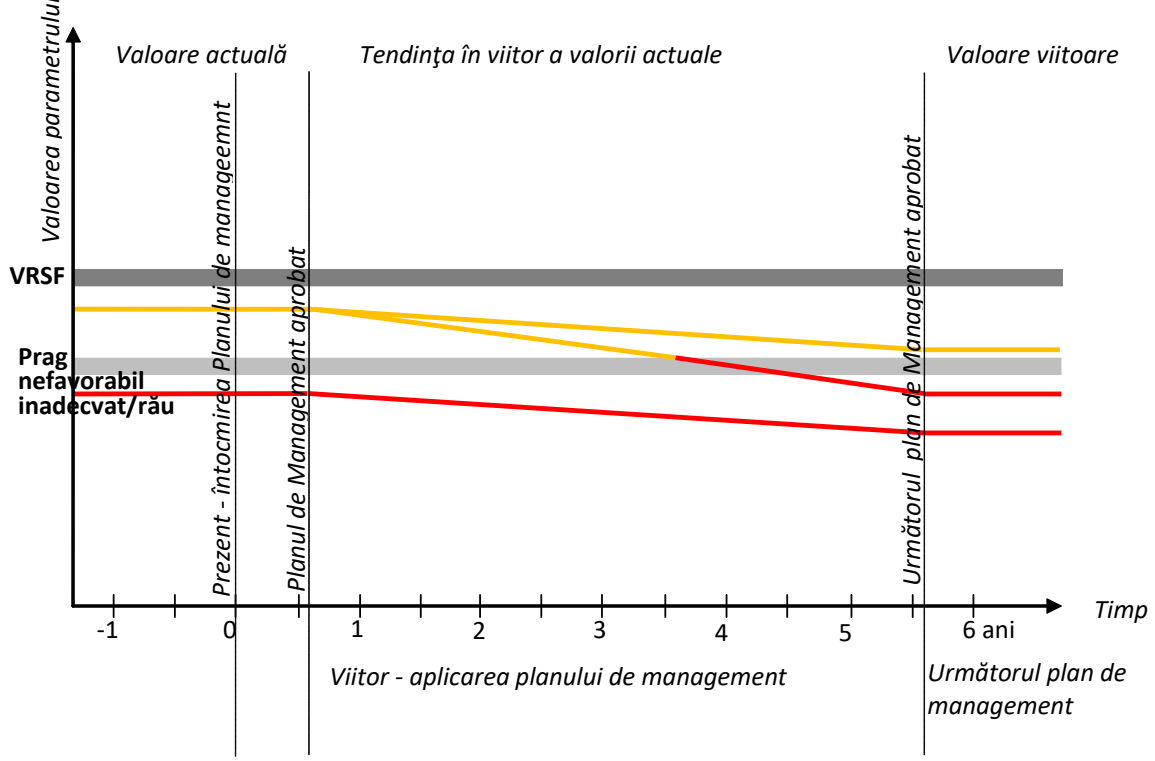

Matricea 5

Perspectivele speciei în viitor, după implementarea planului de management actual

Perspectivele speciei în viitor se obţin prin agregarea de doi parametri, respectiv:

- *perspectivele speciei din punct de vedere al populaţiei [C.5.]*
- *perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei [C.8.]*

pe baza matricii:

Favorabile	Nefavorabile - inadecvate	Nefavorabile - rele	Necunoscută
Ambii parametri în stare favorabilă	Orice altă combinaţie	Unul sau amandoi parametri în stare rea	Ambii parametri evaluaţi ca necunoscuţi

Matricea 6

Matricea evaluării stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor, după implementarea planului de management actual:

Favorabilă	Nefavorabilă - inadecvată	Nefavorabilă - rea	Necunoscută
Principalele impacturi, respectiv presiunile actuale şi ameninţările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra speciei [C.10] **ŞI** *perspectivele speciei în viitor [C.9.]* sunt favorabile (dacă s-au putut evalua) **SAU** *viabilitatea pe termen lung a speciei [C.13]* este asigurată	Orice altă combinaţie	*Impacturile, respectiv presiunile actuale şi ameninţările viitoare vor avea în viitor un efect foarte mare asupra speciei [C.10]* **SAU** *perspectivele speciei în viitor [C.9.]* sunt nefavorabile - rele **SAU** *viabilitatea pe termen lung a speciei [C.13]* nu este asigurată	*Nu se îndeplinesc condiţiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor ca fiind favorabilă sau nefavorabilă-rea, sau nu există date, sau datele existente sunt insuficiente sau nu sunt demne de încredere*

III.4 Evaluarea globală a speciei

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	Ulterior căutării şi selectării denumirii ştiinţifice a speciei, se va înregistra codul unic al speciei (conform nomenclatorului EUNIS al Agenţiei Europene de Mediu). Pentru siturile Natura 2000, lista speciilor va fi limitată la lista speciilor din anexele Directivelor Habitate şi Păsări, cu indicarea anexei/anexelor pe care este listată specia respectivă.
A.2.	Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată	*Tipul populaţiei speciei în aria naturală protejată se va preciza conform nomenclatorului* „8.5.4 -Statut de prezenţă temporală a speciilor", respectiv prin alegerea uneia din următoarele valori: • Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) • Populaţie nerezidentă cuibăritoare (care utilizează aria naturală protejată pentru reproducere); • Populaţie care doar iernează în aria naturală protejată; • Populaţie aflată în pasaj care utilizează aria naturală protejată pentru odihnă şi/sau hrănire. Pentru păsări se va realiza câte o evaluare pentru fiecare dintre tipurile de populaţii prezente în aria naturală protejată.
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	*Starea globală de conservare a speciei*, se va evalua pe baza matricii 7 prin una din valorile: • "FV" – favorabilă, • "U1" – nefavorabilă - inadecvată, • "U2" – nefavorabilă - rea, "X" – necunoscută
D.4.	Tendinţa stării globale de conservare a speciei	Având în vedere de faptul că procesul de îmbunătăţire al stării de conservare este de lungă durată, **dacă** *starea globală de conservare a speciei* [D.3.] a fost evaluată ca nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea, *tendinţa stării globale de conservare a speciei* se va aprecia prin una din valorile: • "+" – se îmbunătăţeşte, • "-" – se înrăutăţeşte, • "0" – este stabilă, "x" – este necunoscută
D.5.	Starea globală de	**Dacă** *starea globală de conservare a speciei [D.3.]* a fost evaluată ca

	conservare necunoscută	"X" necunoscută, se vor furniza detalii prin selectarea uneia dintre următoarele variante: • "XU" - starea globală de conservare este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă (este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă -rea); "XX" - nu există date pentru a putea stabili că starea globală de conservare nu este în nici într-un caz favorabilă.
D.6.	Informaţii suplimentare	**Dacă** se dorește furnizarea de *informaţii suplimentare* referitoare la oricare din parametrii din tabelele A, B, C, D pe baza cărora a fost stabilită starea globală de conservare a speciei în aria naturală protejată, motivele detaliate pentru care au fost atribuite anumite respectivilor parametri, sau orice alte aspecte relevante, se vor introduce respectivele informaţii printr-un text.

Matricea 7

Evaluarea stării globale de conservare a speciei se obţine prin agregarea rezultatelor a trei parametri, respectiv:

- *Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei [A.15.]*
- *Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei [B.15.]*
- *Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor [C.14.]*

pe baza matricii:

Favorabilă	Nefavorabilă - inadecvată	Nefavorabilă - rea	Necunoscută
Toţi cei trei parametri sunt în stare favorabilă sau unul este necunoscut şi ceilalţi în stare favorabilă	Orice altă combinaţie	Unul sau mai mulţi parametri în stare rea	Doi sau mai mulţi parametri evaluaţi ca necunoscuţi dar nici unul în stare rea

IV. Determinarea stării de conservare a speciei urs brun pentru anul 2021

IV.1. Starea de conservare a specie urs brun în cele 5 arii naturale protejate

IV.1.1. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0038 Ciucaș

Urs – Ursus arctos

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populației

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populaţiei speciei în ROSCI Ciucaș 0038	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) a cărei teritoriu include și suprafaţa sitului
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	• **78-85 indivizi.** Marimea maximă identificată în perioada aprilie-iunie 2021 este de 85 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți). Marimea minim identificată în iunie 2019 –este de 78 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți). Datele au fost colectate de Fundaţia Carpaţi şi INCDS în calitate de administrator sit şi beneficiar proiect.
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	• ***Bună*** = estimări statistice robuste sau inventarieri complete
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	***1,08- 1,19 %,*** corespunzătoare clasei „B" din formularul standard Natura 2000.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată	***Semnificativă*** în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional

	comparata cu mărimea populaţiei naţionale	
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	Evaluarea s-a efectuat pentru prima dată la nivelul strict al siturilor, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare (cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	• ***60 indivizi din specia urs***, reprezintă mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate. Am considerat această mărime, ca fiind punctul de plecare în monitorizarea speciei, pentru aria protejată luată în studiu, deoarece nu există plan de management realizat anterior și nici o monitorizare a speciei, care să redea mărimea populației în aria protejată. Mărimea populației de referință este dată de însumarea efectivelor optime.
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate, s-a realizat în două perioade (Perioada. I noiembrie 2018 - și Perioada II / april - iunie 2019) am identificat un număr minim și un număr maxim de indivizi în cadrul speciei, iar numărul minim de indivizi, l-am considerat a fi mărimea populației de referință pentru starea favorabilă. Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată, s-a realizat în studiul privind inventarierea si cartarea speciilor de mamifere din siturile luate în studiu. Aprecierea mărimi populației s-a făcut în urma inventarierii semnelor de prezență realizate de gestionarii fondurilor cinegetice peste care se suprapune aria naturală protejată.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei	• **">>" – mult mai mare**, (de regulă echivalent cu mai mult de 100% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată)

	actuale	
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• "+" –crescătoare,
A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• insuficientă – date insuficiente. Din datele pe care le deținem de pe fondurile cinegetice adiacente, populația locală de urs este în creștere.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	nu există date suficiente
A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei
A.15.	Structura populaţiei speciei	• structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal;
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	"FV" – favorabilă
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Nu este cazul
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	Nu este cazul -

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI Ciucaș 0038	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu	• Aproximativ 21.000 ha, reprezintă valoarea efectivă a habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	• bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există planuri de management anterioare.
B.6.	Suprafața adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	21000 ha, reprezintă suprafața adecvată a habitatului speciei și este egală cu suprafața ocupată de specie la momentul actual si se suprapune parțial peste suprafata sitului. (aprox 98 % din suprafața sitului). Evident însă trebuie să menționăm că specia nu se deplasează doar pe teritoriul sitului ci în special mult în afara acestuia.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Specia folosește suprafața ariilor protejate primordial pentru hrănire, reproducere și odihnă. Fiind extrem de mobilă și deplasându-se pe suprafețe uriașe putem spune că poate fi prezentă oriunde în situri. Ca multe specii terestre evită suprafețele în care se deplasează anevoios precum versanții abrupți. Identificarea suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată s-a folosit utilizând categoriile de folosință a terenurilor din

		CORINE Land Cover, care sunt prefereate de specie: păduri mixte, păduri de foioase, păduri de rășinoase, vegetatia ierboasă, vegetatie arbustiva de tranzitie, pășuni
B.8.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața actuală a habitatului speciei	• " ≈" – aproximativ egal,
B.9.	Tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.10.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	• bună (adecvată) Din punct de vedere trofic habitatul oferă resurse optimale.
B.12.	Tendința actuală a calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a calității habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.14.	Tendința actuală globală a habitatului speciei funcție de tendința suprafeței şi de tendința calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• "FV" – favorabilă,
B.16.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile, ROSCI Ciucaș	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	• "+" – crescătoare,
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă şi mărimea populației viitoare a speciei	• ">>" – mult mai mare,
C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populației	• FV – perspective bune
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața habitatului speciei în viitor	• "≈" – aproximativ egal, Nu se pot face prea multe pentru o creștere a suprafeței adecvate speciei la nivelul sitului și respectând limitele actuale acel acestuia.
C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	• FV – favorabile,
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	• "FV" – favorabile,
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	• Scăzut

C.12.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra speciei	• Scăzut
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	• viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată;
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "FV" – favorabilă,
C.15.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "0" – este stabilă Pe seama legislației stricte de conservare.
C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• *Nu este cazul*

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile naturale protejate luate în studiu: ROSCI 0207 Postăvaru; ROSCI 0195 Piatra Mare, ROSCI Ciucaș 0038, ROSCI 0013 Bucegi și ROSCI 120 Muntele Tâmpa	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	• FV" – favorabilă,
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	• Nu este cazul
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	• Nu este cazul
D.6.	Informații suplimentare	

IV.1.2. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0195 Piatra Mare

Urs – Ursus arctos

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populației

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populaţiei speciei în ROSCI 0195 Piatra Mare	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) a cărei teritoriu include și suprafaţa sitului
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	• **46-50 indivizi.** Marimea maximă identificată în perioada aprilie-iunie 2021este de 50 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți) Marimea minim identificată în iunie 2019 –este de 46 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți)
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	• ***Bună*** = estimări statistice robuste sau inventarieri complete
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	***0,58- 0,71 %,*** corespunzătoare clasei „C" din formularul standard Natura 2000.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea populaţiei naţionale	***Semnificativă*** în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	Evaluarea s-a efectuat pentru prima dată la nivelul strict al siturilor, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare

		(cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	• ***30 indivizi din specia urs***, reprezintă mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate. Am considerat această mărime, ca fiinde punctul de plecare în monitorizarea speciei, pentru ariile protejate luate în studiu, deoarce nu există plan de management realizat anterior și nici o monitorizare a speciei, care să redea mărimea populației în aria protejată. Mărimea populației de referință este dată de insumarea efectivelor optime.
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate, s-a realizat în două perioade (Perioada. I noiembrie 2018 - și Perioada II / april - iunie 2019) am identificat un număr minim și un număr maxim de indivizi în cadrul speciei, iar numărul minim de indivizi, l-am considerat a fi mărimea populației de referință pentru starea favorabilă. Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată, s-a realizat în studiul privind inventarierea si cartarea speciilor de mamifere din siturile luate în studiu. Aprecierea mărimi populației s-a făcut în urma inventarierii semnelor de prezență realizate de gestionarii fondurilor cinegetice peste care se suprapune aria naturală protejată.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei actuale	• **">>" – mult mai mare**, (de regulă echivalent cu mai mult de 100% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată)
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• "+" –crescătoare,

A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• insuficientă – date insuficiente. Din datele pe care le deținem de pe fondurile cinegetice adiacente, populația locală de urs este în creștere.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	nu există date suficiente
A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei
A.15.	Structura populaţiei speciei	• structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal;
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	"FV" – favorabilă
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Nu este cazul
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	Nu este cazul -

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI 0195 Piatra Mare	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu	• Aproximativ 4200 ha, reprezintă valoarea efectivă a habitatului speciei în aria naturală protejată luată în studiu
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	• bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există planuri de management anterioare.
B.6.	Suprafața adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	4200 ha, reprezintă suprafața adecvată a habitatului speciei și este egală cu suprafața ocupată de specie la momentul actual si se suprapune parțial peste suprafata sitului. (aprox 99 % din suprafața siturilor). Evident însă trebuie să menționăm că specia nu se deplasează doar pe teritoriul sitului ci în special mult în afara acestuia.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Specia folosește suprafața ariilor protejate primordial pentru hrănire, reproducere și odihnă. Fiind extrem de mobilă și deplasându-se pe suprafețe uriașe putem spune că poate fi prezentă oriunde în situri. Ca multe specii terestre evită suprafețele în care se deplasează anevoios precum versanții abrupți. Identificarea suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată s-a folosit utilizând categoriile de folosință a terenurilor din CORINE Land Cover, care sunt preferate de specie: păduri mixte, păduri de foioase, păduri de rășinoase,

		vegetatia ierboasă, vegetatie arbustiva de tranzitie, pășuni
B.8.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața actuală a habitatului speciei	• ” ≈” – aproximativ egal,
B.9.	Tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• ”0” – stabilă,
B.10.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	• bună (adecvată) Din punct de vedere trofic habitatul oferă resurse optimale.
B.12.	Tendința actuală a calității habitatului speciei	• ”0” – stabilă,
B.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a calității habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.14.	Tendința actuală globală a habitatului speciei funcție de tendința suprafeței şi de tendința calității habitatului speciei	• ”0” – stabilă,
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• ”FV” – favorabilă,
B.16.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile ROSCI 0195 Piatra Mare	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	• "+" – crescătoare,
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă şi mărimea populației viitoare a speciei	• ">>" – mult mai mare,
C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populației	• FV – perspective bune
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața habitatului speciei în viitor	• "≈" – aproximativ egal, Nu se pot face prea multe pentru o creștere a suprafeței adecvate speciei la nivelul sitului și respectând limitele actuale acel acestuia.
C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	• FV – favorabile,
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	• "FV" – favorabile,
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	• Scăzut

C.12.	Intensitatea ameninţărilor viitoare asupra speciei	• Scăzut
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	• viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată;
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "FV" – favorabilă,
C.15.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "0" – este stabilă Pe seama legislației stricte de conservare.
C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• *Nu este cazul*

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile naturale protejate luate în studiu: ROSCI 0195 Piatra Mare,	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	• FV" – favorabilă,
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	• Nu este cazul
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	• Nu este cazul
D.6.	Informații suplimentare	

IV.1.3. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0013 Bucegi

Urs – Ursus arctos

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populației

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populaţiei speciei în ROSCI 0013 Bucegi	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) a cărei teritoriu include și suprafaţa sitului
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	• **185 indivizi.** Marimea maximă identificată în perioada aprilie-iunie 2021 este de 200 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți) Marimea minim identificată în iunie 2019 –este de 185 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți)
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	• ***Bună*** = estimări statistice robuste sau inventarieri complete
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	***2,60- 2,85 %,*** corespunzătoare clasei „B" din formularul standard Natura 2000.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea populaţiei naţionale	***Semnificativă*** în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	Evaluarea s-a efectuat a doua oară la nivelul strict al sitului, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare (cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	• ***144 indivizi din specia urs***, reprezintă mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată. Am considerat această mărime, ca fiinde punctul de plecare în monitorizarea speciei, pentru ariile protejate luate în studiu, deoarce nu există plan de management realizat anterior și nici o monitorizare a speciei, care să redea mărimea populației în aria protejată. Mărimea populației de referință este dată de insumarea efectivelor optime.

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate, s-a realizat în două perioade (Perioada. I noiembrie 2018 - și Perioada II / april - iunie 2019) am identificat un număr minim și un număr maxim de indivizi în cadrul speciei, iar numărul minim de indivizi, l-am considerat a fi mărimea populației de referință pentru starea favorabilă. Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată, s-a realizat în studiul privind inventarierea si cartarea speciilor de mamifere din siturile luate în studiu. Aprecierea mărimi populației s-a făcut în urma inventarierii semnelor de prezență realizate de gestionarii fondurilor cinegetice peste care se suprapune aria naturală protejată.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei actuale	• **">>" – mult mai mare**, (de regulă echivalent cu mai mult de 100% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată)
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• "+" –crescătoare,
A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• insuficientă – date insuficiente. Din datele pe care le deținem de pe fondurile cinegetice adiacente, populația locală de urs este în creștere.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	nu există date suficientesuficiente
A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei
A.15.	Structura populaţiei speciei	• structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal;
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	"FV" – favorabilă
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Nu este cazul
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	Nu este cazul -

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI 0013 Bucegi	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu	• Aproximativ 38000 ha, reprezintă valoarea efectivă a habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	• bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există planuri de management anterioare. Evaluarea s-a efectuat a doua oară la nivelul strict al sitului, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare (cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată..
B.6.	Suprafața adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	38000 ha, reprezintă suprafața adecvată a habitatului speciei și este egală cu suprafața ocupată de specie la momentul actual si se suprapune parțial peste suprafata sitului. (aprox 97 % din suprafața sitului). Evident însă trebuie să menționăm că specia nu se deplasează doar pe teritoriul sitului ci în special mult în afara acestuia.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Specia folosește suprafața ariilor protejate primordial pentru hrănire, reproducere și odihnă. Fiind extrem de mobilă și deplasându-se pe suprafețe uriașe putem spune că poate fi prezentă oriunde în situri. Ca multe specii terestre evită suprafețele în care se deplasează anevoios precum versanții abrupți. Identificarea suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată s-a folosit utilizând categoriile de folosință a terenurilor din CORINE Land Cover, care sunt prefereate de specie: păduri mixte, păduri de foioase, păduri de

		râşinoase, vegetatia ierboasă, vegetatie arbustiva de tranzitie, păşuni
B.8.	Raportul dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa actuală a habitatului speciei	• " ≈" – aproximativ egal,
B.9.	Tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.10.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare;
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	• bună (adecvată) Din punct de vedere trofic habitatul oferă resurse optimale.
B.12.	Tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.13.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a calităţii habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare;
B.14.	Tendinţa actuală globală a habitatului speciei funcţie de tendinţa suprafeţei şi de tendinţa calităţii habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• "FV" – favorabilă,
B.16.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile ROSCI 0013 Bucegi	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	• "+" – crescătoare,
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă şi mărimea populației viitoare a speciei	• ">>" – mult mai mare,
C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populației	• FV – perspective bune
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața habitatului speciei în viitor	• "≈" – aproximativ egal, Nu se pot face prea multe pentru o creștere a suprafeței adecvate speciei la nivelul sitului și respectând limitele actuale acel acestuia.
C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	• FV – favorabile,
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	• "FV" – favorabile,
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	• Scăzut

C.12.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra speciei	• Scăzut
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	• viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată;
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "FV" – favorabilă,
C.15.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "0" – este stabilă Pe seama legislației stricte de conservare.
C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• *Nu este cazul*

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile naturale protejate luate în studiu: ROSCI 0013 Bucegi	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	• FV" – favorabilă,
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	• Nu este cazul
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	• Nu este cazul
D.6.	Informații suplimentare	

IV.1.4. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0207 Postăvaru

Urs – Ursus arctos

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populației

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populaţiei speciei în ROSCI 0207 Postăvaru;	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) a cărei teritoriu include și suprafaţa sitului
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	• **31-35 indivizi.** Marimea maximă identificată în perioada aprilie-iunie 2021 este de 35 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți) Marimea minim identificată în iunie 2018 –este de 31 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți)
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	• ***Bună*** = estimări statistice robuste sau inventarieri complete
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	***0,41- 0,43 %,*** corespunzătoare clasei „C" din formularul standard Natura 2000.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea populaţiei naţionale	***Semnificativă*** în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	Evaluarea s-a efectuat a doua oară la nivelul strict al sitului, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare (cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	• ***20 indivizi din specia urs***, reprezintă mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în ariei naturale protejată. Am considerat această mărime, ca fiinde punctul de plecare în monitorizarea speciei, pentru ariile

		protejate luate în studiu, deoarce nu există plan de management realizat anterior și nici o monitorizare a speciei, care să redea mărimea populației în aria protejată. Mărimea populației de referință este dată de insumarea efectivelor optime.
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate, s-a realizat în două perioade (Perioada. I noiembrie 2018 - și Perioada II / april - iunie 2019) am identificat un număr minim și un număr maxim de indivizi în cadrul speciei, iar numărul minim de indivizi, l-am considerat a fi mărimea populației de referință pentru starea favorabilă. Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată, s-a realizat în studiul privind inventarierea si cartarea speciilor de mamifere din siturile luate în studiu. Aprecierea mărimi populației s-a făcut în urma inventarierii semnelor de prezență realizate de gestionarii fondurilor cinegetice peste care se suprapune aria naturală protejată.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei actuale	• **">>" – mult mai mare**, (de regulă echivalent cu mai mult de 100% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată)
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• "+" –crescătoare,
A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• insuficientă – date insuficiente. Din datele pe care le deținem de pe fondurile cinegetice adiacente, populația locală de urs este în creștere.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	nu există date suficientesuficiente

A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei
A.15.	Structura populaţiei speciei	• structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal;
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	"FV" – favorabilă
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Nu este cazul
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	Nu este cazul -

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI 0207 Postăvaru;	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu	• Aproximativ 1300 ha, reprezintă valoarea efectivă a habitatului speciei în aria naturală protejată luată în studiu
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	• bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există planuri de management anterioare. Este prima evaluare de acest gen efectuată în cadrul ariei protejate.

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

B.6.	Suprafaţa adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	1300 ha, reprezintă suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi este egală cu suprafaţa ocupată de specie la momantul actual si se suprapune parţial peste suprafata sitului. (aprox 99 % din suprafţa siturilor). Evident însă trebuie să menţionăm că specia nu se deplasează doar pe teritoriul sitului ci în special mult în afara acestuia.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeţei adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Specia foloseşte suprafaţa ariilor protejate primordial pentru hrănire, reproducere şi odihnă. Fiind extrem de mobilă şi deplasându-se pe suprafeţe uriaşe putem spune că poate fi prezentă oriunde în situri. Ca multe specii terestre evită suprafeţele în care se deplasează anevoios precum versanţii abrupţi. Identificarea suprafeţei adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată s-a folosit utilizând categoriile de folosinţă a terenurilor din CORINE Land Cover, care sunt prefereate de specie: păduri mixte, păduri de foioase, păduri de răşinoase, vegetatia ierboasă, vegetatie arbustiva de tranzitie, păşuni
B.8.	Raportul dintre suprafaţa adecvată a habitatului speciei şi suprafaţa actuală a habitatului speciei	• " ≈" – aproximativ egal,
B.9.	Tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.10.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a suprafeţei habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experţilor cu sau fără măsurători prin eşantionare;
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	• bună (adecvată) Din punct de vedere trofic habitatul oferă

		resurse optimale.
B.12.	Tendința actuală a calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a calității habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.14.	Tendința actuală globală a habitatului speciei funcție de tendința suprafeței şi de tendința calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• "FV" – favorabilă,
B.16.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile ROSCI 0207 Postăvaru	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	• "+" – crescătoare,
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă	• ">>" – mult mai mare,

	şi mărimea populației viitoare a speciei	
C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populației	• FV – perspective bune
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața habitatului speciei în viitor	• "≈" – aproximativ egal, Nu se pot face prea multe pentru o creștere a suprafeței adecvate speciei la nivelul sitului și respectând limitele actuale acel acestuia.
C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	• FV – favorabile,
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	• "FV" – favorabile,
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	• Scăzut
C.12.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra speciei	• Scăzut
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	• viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată;
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "FV" – favorabilă,
C.15.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "0" – este stabilă Pe seama legislației stricte de conservare.

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• *Nu este cazul*

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile naturale protejate luate în studiu: ROSCI 0207 Postăvaru;	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	• FV" – favorabilă,
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	• Nu este cazul
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	• Nu este cazul
D.6.	Informații suplimentare	

IV.1.5. Starea de conservare a speciei urs brun în ROSCI 0120 Muntele Tâmpa

Urs – Ursus arctos

TABELUL A) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al populației

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populaţiei speciei în ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă) a cărei teritoriu include și suprafaţa sitului
A.3.	Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	• **6-10 indivizi.** Marimea maximă identificată în perioada aprilie-iunie 2021 este de 10 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți) Marimea minim identificată în iunie 2019 –este de 6 indivizi (femele cu pui/ subadulți/adulți)
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populaţia speciei din aria naturală protejată	• ***Bună*** = estimări statistice robuste sau inventarieri complete
A.5.	Raportul dintre mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată şi mărimea populaţiei naţionale	***0,11- 0,14 %,*** corespunzătoare clasei „C" din formularul standard Natura 2000.
A.6.	Mărimea populaţiei speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea populaţiei naţionale	***Semnificativă*** în comparaţie cu mărimea populaţiei speciei la nivel naţional
A.7.	Mărimea reevaluată a populaţiei estimate în planul de management anterior	Evaluarea s-a efectuat pentru a doua oră la nivelul strict al sitului, dar evaluarea populației de urs are un istoric mult mai îndelungat la nivelul fondurilor de vânătoare (cinegetice), însă la unele fonduri de vânătoare (cinegetice), limitele acestora, nu se suprapune exact peste aria protejată.
A.8.	Mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	• ***6 indivizi din specia urs***, reprezintă mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată.

		Am considerat această mărime, ca fiinde punctul de plecare în monitorizarea speciei, pentru ariile protejate luate în studiu, deoarce nu există plan de management realizat anterior și nici o monitorizare a speciei, care să redea mărimea populației în aria protejată. Mărimea populației de referință este dată de insumarea efectivelor optime.
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă	Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în ariile naturale protejate, s-a realizat în două perioade (Perioada. I noiembrie 2018 - și Perioada II / april - iunie 2019) am identificat un număr minim și un număr maxim de indivizi în cadrul speciei, iar numărul minim de indivizi, l-am considerat a fi mărimea populației de referință pentru starea favorabilă. Estimare indivizilor realizată pentru determinarea mărimi populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată, s-a realizat în studiul privind inventarierea si cartarea speciilor de mamifere din siturile luate în studiu. Aprecierea mărimi populației s-a făcut în urma inventarierii semnelor de prezență realizate de gestionarii fondurilor cinegetice peste care se suprapune aria naturală protejată.
A.10.	Raportul dintre mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă şi mărimea populaţiei actuale	• **">>" – mult mai mare**, (de regulă echivalent cu mai mult de 100% faţă de mărimea populaţiei de referinţă pentru starea favorabilă în aria naturală protejată)
A.11.	Tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• "+" –crescătoare,
A.12.	Calitatea datelor privind tendinţa actuală a mărimii populaţiei speciei	• insuficientă – date insuficiente. Din datele pe care le deținem de pe fondurile cinegetice adiacente, populația locală de urs este în creștere.
A.13.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei	nu există date suficientesuficiente

A.14.	Magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei exprimată prin calificative	nu există suficiente informaţii pentru a putea aprecia magnitudinea tendinţei actuale a mărimii populaţiei speciei
A.15.	Structura populaţiei speciei	• structura populaţiei pe vârste, mortalitatea şi natalitatea nu deviază de la normal;
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	"FV" – favorabilă
A.17.	Tendinţa stării de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Nu este cazul
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populaţiei	Nu este cazul -

Tabelul B) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Nr	Parametri	Descriere
A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu	• Aproximativ 200 ha, reprezintă valoarea efectivă a habitatului speciei în ariile naturale protejate luate în studiu
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	• bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există planuri de management anterioare. .

B.6.	Suprafața adecvată a habitatului speciei în aria naturală protejată	200 ha, reprezintă suprafața adecvată a habitatului speciei și este egală cu suprafața ocupată de specie la momentul actual si se suprapune parțial peste suprafata sitului. (aprox 99 % din suprafața siturilor). Evident însă trebuie să menționăm că specia nu se deplasează doar pe teritoriul sitului ci în special mult în afara acestuia.
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Specia folosește suprafața ariilor protejate primordial pentru hrănire, reproducere și odihnă. Fiind extrem de mobilă și deplasându-se pe suprafețe uriașe putem spune că poate fi prezentă oriunde în situri. Ca multe specii terestre evită suprafețele în care se deplasează anevoios precum versanții abrupți. Identificarea suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată s-a folosit utilizând categoriile de folosință a terenurilor din CORINE Land Cover, care sunt prefereate de specie: păduri mixte, păduri de foioase, păduri de rășinoase, vegetatia ierboasă, vegetatie arbustiva de tranzitie, pășuni
B.8.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața actuală a habitatului speciei	• " ≈" – aproximativ egal,
B.9.	Tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.10.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	• bună (adecvată) Din punct de vedere trofic habitatul oferă

		resurse optimale.
B.12.	Tendința actuală a calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a calității habitatului speciei	• slabă - date estimate pe baza opiniei experților cu sau fără măsurători prin eșantionare;
B.14.	Tendința actuală globală a habitatului speciei funcție de tendința suprafeței şi de tendința calității habitatului speciei	• "0" – stabilă,
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• "FV" – favorabilă,
B.16.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	• Nu este cazul

Tabelul C) Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Nr	Parametru	Descriere
A.1	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ROSCI 120 Muntele Tâmpa	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	• "+" – crescătoare,
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă şi mărimea populației viitoare a speciei	• ">>" – mult mai mare,

C.5.	Perspectivele speciei din punct de vedere al populației	• FV – perspective bune
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	• "0" – stabilă,
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei şi suprafața habitatului speciei în viitor	• "≈" – aproximativ egal, Nu se pot face prea multe pentru o creștere a suprafeței adecvate speciei la nivelul sitului și respectând limitele actuale acel acestuia.
C.8.	Perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei	• FV – favorabile,
C.9.	Perspectivele speciei în viitor	• "FV" – favorabile,
C.10.	Efectul cumulat al impacturilor asupra speciei în viitor	Scăzut - impacturile, respectiv presiunile actuale şi amenințările viitoare, vor avea un efect cumulat scăzut sau nesemnificativ asupra speciei, neafectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;
C.11.	Intensitatea presiunilor actuale asupra speciei	• Scăzută
C.12.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra speciei	• Scăzută
C.13.	Viabilitatea pe termen lung a speciei	• viabilitatea pe termen lung a speciei este asigurată;
C.14.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "FV" – favorabilă,
C.15.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• "0" – este stabilă Pe seama legislației stricte de conservare.
C.16.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	• *Nu este cazul*

Tabelul D) Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Nr	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	*Ursus arctos*, Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354
A.2.	Tipul populației speciei în ariile naturale protejate luate în studiu: ROSCI 0207 Postăvaru; ROSCI 0195 Piatra Mare, ROSCI Ciucaș 0038, ROSCI 0013 Bucegi și ROSCI 120 Muntele Tâmpa	• Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	• FV" – favorabilă,
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	• Nu este cazul
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	• Nu este cazul
D.6.	Informații suplimentare	

În urma determinării stării de conservare a populației de urs brun, la nivel de arie protejată (5 arii protejate), a rezultat în anul 2021 ***starea globală de conservare a speciei urs brun în cadrul ariilor naturale protejate: ROSCI 0207 Postăvaru; ROSCI 0195 Piatra Mare, ROSCI Ciucaș 0038, ROSCI 0013 Bucegi şi ROSCI 120 Muntele Tâmpa este favorabilă.***

IV.2. Zonele de monitorizare în anul 2021 a impactului acţiunilor proiectului asupra populaţiei de urs brun în ariile naturale protejate: *ROSCI 0038 Ciucaș; ROSCI 0195 Piatra Mare; ROSCI 0207 Postăvaru; ROSCI 0013 Bucegi și ROSCI 120 Muntele Tâmpa*

a) ROSCI 0038 Ciucaș

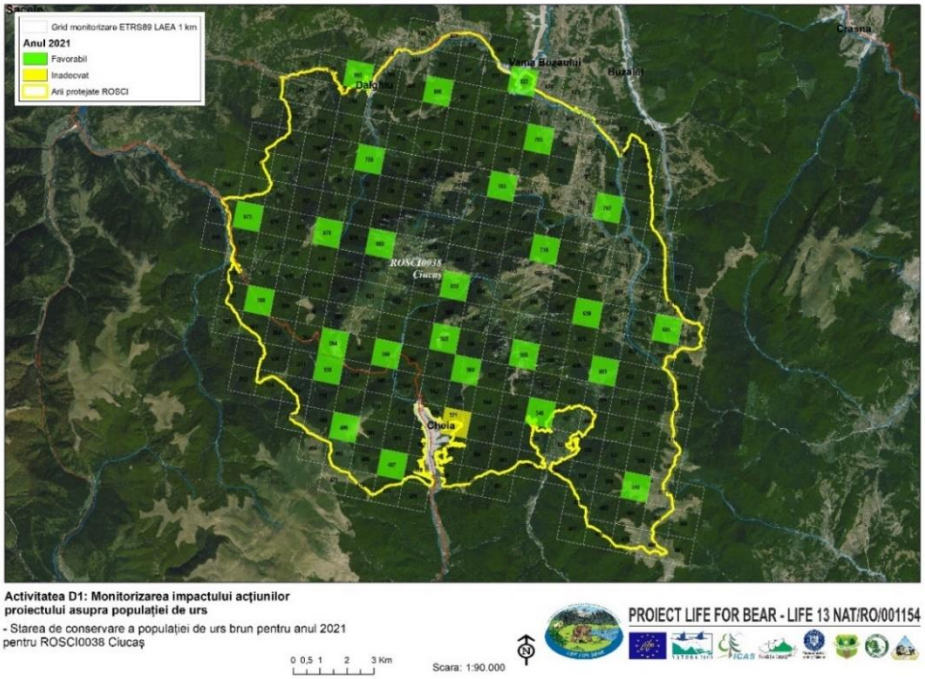

b) *ROSCI 0195 Piatra Mare şi ROSCI 0207 Postăvaru*

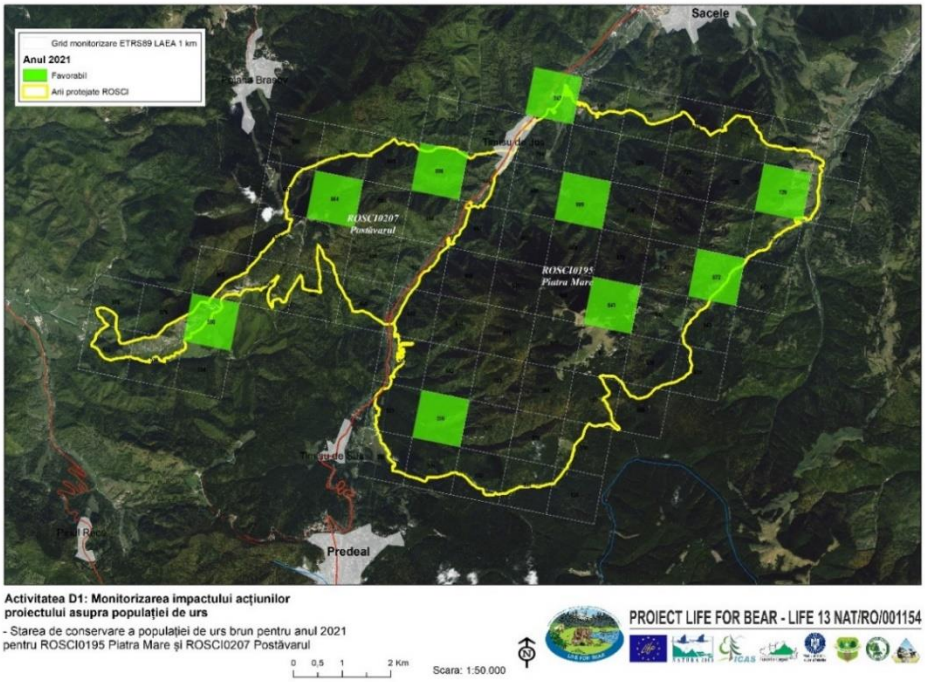

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

c) ***ROSCI 0013 Bucegi***

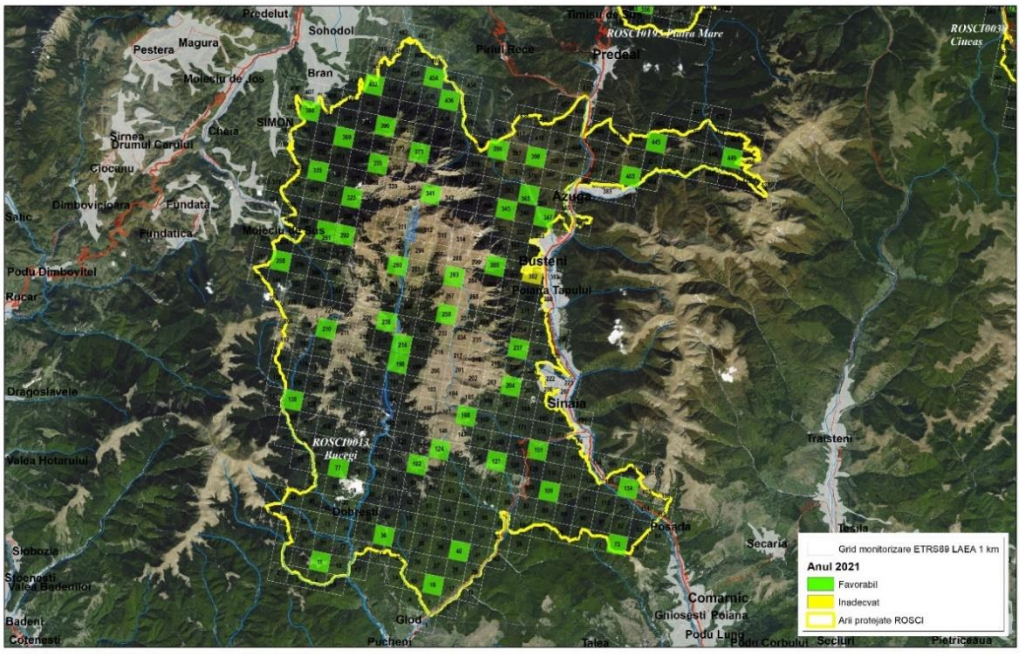

Activitatea D1: Monitorizarea impactului acţiunilor proiectului asupra populaţiei de urs

- Starea de conservare a populaţiei de urs brun pentru anul 2021 pentru ROSCI0013 Bucegi

PROIECT LIFE FOR BEAR - LIFE 13 NAT/RO/001154

d) ***ROSCI 120 Muntele Tâmpa***

Activitatea D1: Monitorizarea impactului acţiunilor proiectului asupra populaţiei de urs

- Starea de conservare a populaţiei de urs brun pentru anul 2021 pentru ROSCI0120 Muntele Tâmpa

PROIECT LIFE FOR BEAR - LIFE 13 NAT/RO/001154

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

V. CONCLUZII GENERALE

Cele opt acțiuni concrete propuse în proiect și-au atins obiectivul principal, prin menținerea stării de conservare favorabile a populației de urs brun din zona proiectului.

Pe parcursul proiectului au fost realizate 4 rapoarte de monitorizare a impactului acțiunilor proiectului asupra stării de conservare a populației de urs brun în zona de implementare a proiectului.

S-au monitorizat parametrii pentru determinarea stării conservare a populației de urs brun la nivelul:

- ROSCI 0207 Postăvaru
- ROSCI 0195 Piatra Mare
- ROSCI 0038 Ciucaș
- ROSCI 0013 Bucegi
- ROSCI 120 Muntele Tâmpa

De la începutul proiectului (2014) și până la sfârșitul proiectului (2021) starea de conservare a speciei urs brun a fost favorabilă pentru toate cele 5 situri Natura 2000.

Având în vedere aspectele monitorizate și prezentate în acest raport, impactul activităților proiectului asupra stării de conservare a populației de urs este pozitiv și ajută la menținerea stării de conservare a populației de urs brun în zona de studiu.

Impactul global pozitiv al proiectului asupra speciei urs brun este asigurat de următoarele aspecte:

- Prin acțiunile concrete de conservare a speciei urs brun, îmbunătățirea potențialului trofic al speciei în zonele de conflict, eliberarea ursilor captivi ilegal (lațuri), reducerea conflictelor directe om-urs prin limitarea accesului ursilor la resturile menajere, relocarea ursilor habituați, proiectul a contribuit la diminuarea conflictelor directe om-urs în zona de implementare a proiectului și a dat exemplu de bune practici autorităților locale, care și-au asumat să contribuie în continuare la implementarea acestor tipuri de acțiuni.
- Gestionarii fondurilor cinegetice, administratorii fondului forestier și administratorii siturilor Natura 2000, peste care se suprapune distribuția ursului brun în România, beneficiază de materiale tehnice realizate în proiect, cu aplicabilitate practică în teren *(Un îndrumar tehnic de aplicare a soluţiilor de îmbunătăţire a ofertei trofice favorabile hrănirii naturale a ursului și Norme tehnice privind setul de măsuri cu aplicabilitate silvocinegetică pentru zonele conflictuale*)**,** fapt ce aduce beneficii directe atât speciei, cât și habitatului speciei.

- Rezultatele proiectului, prin determinarea capacității de suport a habitatelor, menținerea stării de conservare favorabilă a speciei urs brun în zona de implementare a speciei, contribuie la măsurile asumate de România prin aderarea la Directiva Habitate, menținerea stării de conservare a speciilor de interes comunitar și implementarea corectă și eficientă a rețelei europene Natura 2000.
- Toate materialele rezultate în urma proiectului, începând cu ghiduri, îndrumare și finalizând cu îmbunătățirea cadrului legislativ (*Ordin Ministru 625/208 – Plan de acțiune pentru conservarea populației de urs brun din România și Ordonanță de Urgență 81/2021 - privind aprobarea metodelor de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun asupra persoanelor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*) sunt folosite ca instrumente tehnice în managementul și conservarea speciei urs brun în România, de către toate entitățile cu rol activ și cu atribuții în acest domeniu.
- Localizarea spațială a proiectului și implicarea în proiect a principalelor categorii de factori interesați, cu atribuții în mod direct în managementul speciei urs brun, face ca beneficiile directe pentru specie, habitate și situri Natura 2000 să aibă un avantaj considerabil atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, deoarece atât instituțiile/organizațiile, cât și personalul implicat în acest proiect, prin atribuții instituționale rămân în continuare în "slujba ursului", aplicând experiența acumulată în cadrul proiectului.

Pentru aplicarea metodologiei descrisă în Cap. III s-au folosit date colectate din teren începând cu 2016-2017.

A.1.	Specia	***Ursus arctos,*** Linnaeus 1758, Cod N2000: 1354*
A.2.	Tipul populației speciei în cele 5 situri	Populaţie permanentă (sedentară/rezidentă)

Parametru	**Natura 2000 site**	**2016-2017**	**2019-2021**	**B.6. Suprafaţa adecvată a habitatului în sit**
		indivizi min-max		
A.3. Mărimea populaţiei speciei în ariile naturale protejate luate în studiu.	ROSCI 0038 Ciucaș	60-70	78-85	~ 21000 ha
	ROSCI 0195 Piatra Mare	30-40	46-50	~ 4200 ha
	ROSCI 0013 Bucegi	144-165	185-200	~ 38000 ha
	ROSCI 0207 Postăvaru	20-26	31-35	~ 1300 ha
	ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	6-8	6-10	~ 200 ha

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Parametru	Natura 2000 site	2017	2021
A.16. Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	ROSCI 0038 Ciucaș	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0195 Piatra Mare	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0013 Bucegi	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0207 Postăvaru	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
B.15. Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	ROSCI 0038 Ciucaș	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0195 Piatra Mare	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0013 Bucegi	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0207 Postăvaru	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
C.14. Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	ROSCI 0038 Ciucaș	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0195 Piatra Mare	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0013 Bucegi	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0207 Postăvaru	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	"IN" – inadecvată	"FV" – favorabilă
D3. Starea globală de conservare a speciei	ROSCI 0038 Ciucaș	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0195 Piatra Mare	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0013 Bucegi	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0207 Postăvaru	"FV" – favorabilă	"FV" – favorabilă
	ROSCI 0120 Muntele Tâmpa	"IN" – inadecvată	"FV" – favorabilă

Concluzia generală rezultată în urma monitorizării stării de conservare a populației de urs brun în cele 5 situri Natura 2000 o reprezintă **menținerea stării de conservare favorabile pentru specia urs brun**, de la începutul și până la sfârșitul proiectului, exceptând ROSCI 0120 Muntele Tâmpa, în anul 2017 (stare de conservare IN – inadecvată), astfel putându-se observa rezultatele directe asupra speciei urs brun în urma realizării acțiunilor concrete din cadrul proiectului (intervenții de salvare și relocare urși, îmbunătățirea ofertei trofice, garduri electrice, managementul resturilor menajere, etc.).

Data: 30.12.2021
Revizuit sept 2022

Întocmit
Ramon JURJ